

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ РАИСЛИГИДА 12 АВГУСТ КУНИ ИҚТИСОДИЁТ ТАРМОҚЛАРИ ВА ҲУДУДЛАРНИНГ ЭКСПОРТ САЛОҲИЯТИНИ ОШИРИШ ВА УЛАРДАН САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНИШ, ИНВЕСТИЦИЯЛАРНИ, АВВАЛО, ТЎҒРИДАН-ТЎҒРИ ХОРИЖИЙ ИНВЕСТИЦИЯЛАРНИ ЖАЛБ ҚИЛИШ ВА ЎЗЛАШТИРИШ, ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ МАҲАЛЛИЙЛАШТИРИШ ҚЎЛАМИНИ КЕНГАЙТИРИШ МАСАЛАЛАРИГА БАҒИШЛАНГАН ВИДЕОСЕЛЕКТОР ЙИГИЛИШИ ЎТКАЗИЛДИ.



НУҚУ

1997-йил 27-августдан чиқа бoshлаган

www.huquq.uz

2019-й. 15-АВГУСТ, №33 (1178)

**ПРОКУРОРЛАРГА
ТЕГИШЛИ
СЕКТОРЛАРДА
ҚАРИЙБ 8 МЛРД.
СЎМ КРЕДИТ
АЖРАТИЛДИ.**



ТЎРТ ҲУДУД ИШБИЛАРМОНЛАРИ БИЛАН УЧРАШУВ

Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори Нигматилла Йўлдошев тадбиркорликни жадал ривожлантириш, бўш бино ва ишлаб чиқариш майдонларидан самарали фойдаланиш ва бошқа долзарб вазифалар ижроси, шунингдек, прокуратура органларининг фаолияти билан танишиш мақсадида Қашқадарё, Сурхондарё, Навоий ҳамда Самарқанд вилоятларида бўлди.

Ташриф давомида тўртала ҳудудда 400 га яқин тадбиркор билан алоҳида учрашувлар ташкил этилиб, соҳага масъул идоралар, ижро ва назорат органлари, тижорат банклари раҳбарлари иштирокида очик мулоқот ўтказилди.

Учрашувларда асосий эътибор республика даражасидаги муаммоларга қаратилди. Жумладан, мулоқотлар давомида тадбиркорлар томонидан қўтарилган кредит ажратиш, газ ва

электр таъминоти, бино олиш, ер майдони ажратиш, мактаб-гача таълим муассасасини ташкил этиш, лицензия ва рухсатнома олиш билан боғлиқ масалаларни тезкорлик билан ҳал этиш чоралари қўрилди.

Бўш бинолар ва ишлаб чиқариш майдонларидан самарали фойдаланишни ташкил этиш борасида ҳудудлардаги идоралараро комиссиялар ҳисоботи эшитилиб, мавжуд камчиликларни бартараф этиш

бўйича тегишли вазифалар белгилаб олинди.

Шу билан бирга, ташриф давомида Қашқадарё, Сурхондарё, Навоий ҳамда Самарқанд вилоятлари прокуратуралари фаолияти ҳам ўрганилди.

Ўрганиш натижалари, фаолиятни ташкил этиш, ҳудудда қонунийликни мустаҳкамлаш борасида йўл қўйилган камчиликлар прокуратураларнинг кенгайтирилган ҳайъат мажлисида барча туман-шаҳар прокуратуралари ходимлари иштирокида танқидий муҳокама қилинди.

Ижтимоий ҳимояга муҳтож фуқаролар, аёллар ва вояга етмаганлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, соғлиқни сақлаш ва тиббий хизмат кўрсатиш соҳасида қонунийликни таъминлаш, Ўзбекистон Республика-

си Президенти томонидан илгари сурилган 5 та ташаббусни амалга оширишга ҳар томонлама қўмаклашиш, тадбиркорлар ҳуқуқларини муҳофаза қилиш, "Обод қишлоқ", "Обод маҳалла", "Ешлар – келажагимиз" ва "Ҳар бир оила — тадбиркор" дастурлари ижроси устидан қатъий назорат олиб бориш, жиноятчилик ва ҳуқуқбузарликларни барвақт аниқлаш ва уларнинг олдини олиш борасида прокуратура органлари олдида турган долзарб вазифалар юзасидан тегишли кўрсатмалар берилди.

Прокуратура органларига юклатилган вазифаларни сидқидилдан, сadoқат ва масъулият билан бажариш, коррупциянинг олдини олишга қаратилган аниқ чора-тадбирлар белгиланди.

**АЙРИМ РАҲБАРЛАР
МЕҲНАТ
ҚОНУНЧИЛИГИДАН
БЕҲАБАРЛИГИНИ
БИЛДИРИБ
ҚЎЙИШМОҚДА.**

Халқ дардини тинглаб...

Аҳоли билан бевосита ва очик мулоқотни таъминлаш, мавжуд муаммоларни аниқлаш ҳамда уларни жойида бартараф этиш юзасидан тезкор чоралар қўриш мақсадида Бош прокурорнинг биринчи ўринбосари Э.Таджиев томонидан жорий йилнинг 12 август куни Бухоро вилоятида сайёр қабул ўтказилиб, жами 61 нафар фуқаронинг мурожаатлари қабул қилинди.

Мурожаатларнинг 3 таси жойида қаноатлантирилиб, 28 таси Бош прокуратура, 30 таси Бухоро вилояти прокуратураси томонидан қўриб чиқилмоқда.

Бу борадаги ишлар давом эттирилмоқда.

**ҚАССОБ НЕГА
ИНСПЕКЦИЯ
БОШЛИҒИ
ЎРИНБОСАРИГА
ПОРА ТАКЛИФ
ҚИЛДИ?**



ДАЛАДАН ДАСТУРХОНГА

ДЕҲҚОН БОЗОРЛАРИНИНГ
РАСТАЛАРИНИ ЭҒАЛЛАБ ОЛГАН
ОЛИБСОТАРЛАР НАРХЛАРНИНГ
ОШИШИГА САБАБЧИМИ?

2-бетда

ҚЎШНИЧИЛИК — МИНГ ЙИЛЧИЛИК ЭМАСМИ?

ҚЎШНИЛАР
ҚЎШНИСИНИНГ
УЙИНИ ШИП-
ШИЙДОН ҚИЛИБ
КЕТАЁТГАН ЎҒРИЛАРГА
ОҚ ЙЎЛ ТИЛАШДИ.

6-бетда



ҲАШАР — ЭЛГА ЯРАШАР

ҲУКУМАТ ФАРМОЙИШИГА АСОСАН
2019 ЙИЛНИНГ 15-30 АВГУСТ КУНЛАРИ
МАМЛАКАТИМИЗНИНГ БАРЧА
ҲУДУДЛАРИДА ОБОДОНЛАШТИРИШ ВА
ТОЗАЛИК ОЙЛИГИ ДЕБ ЭЪЛОН ҚИЛИНДИ.
ШУНИНГДЕК, ФАРМОЙИШ БИЛАН
17-18 АВГУСТ КУНЛАРИ УМУМХАЛҚ ХАЙРИЯ
ҲАШАРИНИ ЎТКАЗИШ БЕЛГИЛАНДИ.

Бош прокуратуранинг Жамоатчилик билан алоқалар ва ҳуқуқий ахборот бўлими томонидан oav.prokuratura.uz манзилида янги платформа ишлаб чиқилган ва жорий йилнинг 30 июль куни бўлиб ўтган брифингга журналистларга унинг имкониятлари ва ишлаш тартиби ҳақида маълумот берилган эди.

БОШ ПРОКУРАТУРА МАТЕВОТ ХИЗМАТИ		
	24 РҲҲАТДАН ЎТГАН САБЛАР	
	0 ЯНГИ СЎРОВАР	
	0 ЎРГАНИШДАГИ СЎРОВАР	
	20 ЖАМИ КЕЛГАН СЎРОВАР	
	20 ЕПИЛГАН СЎРОВАР	

ПЛАТФОРМА ОРҚАЛИ 20 СЎРОВ

Ўтган давр мобайнида платформа орқали жами 20 та сўров келиб тушди. "Gazeta", "Kun", "Xabar", "Minbar", "Daryo" интернет нашрлари ҳамда "Даракчи" ва "Даракчи-Плюс" газеталаридан келиб тушган ушбу сўровларнинг барчасига ўз вақтида расмий жавоб қайтарилиши таъминланди.

Маъмур платформа оммавий ахборот воситалари ҳамда прокуратура органлари ўртасидаги ҳамкорлигини янги босқичга олиб чиқиш мақсадида ташкил этилган бўлиб, унда ҳар бир оммавий ахборот воситасининг ўз шахсий кабинети мавжуд.

OAV вакиллари ўзларини қизиқтирган сўровларни айна шу платформа орқали юборишлари ва тегишли тартибда расмий жавоб олишлари мумкин.

Сўровларга файл юклаш имконияти ҳам берилган.

Бугунги кунда тизимни такомиллаштириш устида ишлар кетмоқда. Жумладан, платформа Телеграм мессенжери билан интеграция қилинди. Натижада сўровига жавоб қайтарилган заҳоти журналистлар Телеграм орқали автоматик хабарнома олишлари мумкин бўлади.

Ҳозир платформа орқали жами 24 та OAV рўйхатдан ўтган. Рўйхатдан ўтишни истаган оммавий ахборот воситалари Бош прокуратуранинг Жамоатчилик билан алоқалар ва ҳуқуқий ахборот бўлимига мурожаат қилишлари мумкин.

Бош прокуратуранинг Жамоатчилик билан алоқалар ва ҳуқуқий ахборот бўлими

ҲАЁТ ИНСОНГА БИР МАРТА БЕРИЛАДИ

Умр инсонга берилган энг бебаҳо неъмат бўлиб, унинг яралиши, ҳаёт кечирishi ва вақти-соати этиб, омонатини топшириши Аллоҳ томонидан жорий қилиб қўйилган ўзгармас қонундир. Инсон ўз қўли билан содир этадиган энг оғир жиноятлардан бири эса жонига қасд қилишидир. Динимизда бундай оғир жиноят гуноҳи кабира (улкан гуноҳ) саналади.

Сирдарё вилоят прокуратураси томонидан фуқароларнинг ўз жонига қасд қилишининг олдини олиш ва эрта аниқлаш юзасидан мутасадди идоралар билан ҳамкорликда амалга оширилган ишлар натижасида бундай ҳолатлар ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 18 тага ёки 20 фоизга камайган.

"Оила" илмий-амалий тадқиқот марказининг вилоят бошқармаси ҳамда туман-шаҳар бўлиmlари билан ҳамкорликда барча туман-шаҳарлардаги коллежларда "Ёшларни оилавий ҳаётга тайёрлаш", "Воёга етмаган қизларни

Муроджон СУЛАЙМОНОВ,
Сирдарё вилоят прокуратураси
бўлим катта прокурори

Вилоятда суициднинг олдини олиш борасидаги профилактика тадбирлари самарадорлигини ошириш мақсадида хотин-қизлар кўмиталари, тиббиёт би-
рилшмалари, маҳалла фуқаролар йиғин-
лари, профилактика инспекторлари,
"Оила" маркази, Ёшлар иттифоқи,
имом-хатиблар ҳамда таълим муассас-
саларининг масъул ходимлари ҳамкор-
лигида Сардоба, Ховос ҳамда Сайху-
нобод туманларида "Психолог хонаси"
ташкил қилиниб, зарур ҳиҷозлар бил-
ан таъминланди.

Бундан ташқари, вилоят прокурату-
расининг ташаббуси билан Гулистон
давлат университети катта мажлислар
залида вилоятдаги 303 та умумтаълим
мактабининг психолог ўқитувчилари
ҳамда туман-шаҳар прокуратураси тер-
говчилари иштирокида ўқув семинари
ташкил этилиб, фуқароларнинг ўз жо-
нига қасд қилиш ҳолатларини барвақт
аниқлаш, олдини олиш ва профилактика
қилиш борасида тегишли кўрсатма-
лар берилди.

Фарзанднинг етарли даражада меҳр
кўрмаслиги, яъни оиладаги носоғлом
муҳит, ота-онанинг никоҳи бекор қилин-
ганлиги каби ҳолатлар бола-
лар психологиясига салбий
таъсир кўрсатмасдан қо-
лмайди. Шу сабабли ажрим-
ларнинг олдини олиш мақса-
дида прокуратура, МИБ ви-
лоят бошқармаси, ички иш-
лар, хотин-қизлар кўмитаси,
"Оила" маркази, ФХД, суд,
маҳалла, таълим муассасала-
ри, Ёшлар иттифоқи ва бош-
қа ташкилотларни жалб этган

ҳолда тарғибот тадбирлари олиб бо-
рилмоқда.

Бундан ташқари, "Оила" илмий-амалий тадқиқот марказлари, хотин-қизлар кўмиталари ва бошқа жамоат ташкилот-
лари билан биргаликда нотинч ва му-
аммоли оилалар аниқланди. Уларнинг
манзилли рўйхатлари шакллантирилиб,
ахлоқий муҳитни соғломлаштириш, ни-
золи ҳолатларнинг олдини олиш, оила-
вий муносабатларни мустаҳкамлаш ва
миллий менталитетга эид бўлган тур-
ли хавф-хатарларга қарши туриш мақ-
садида улар билан тўғридан-тўғри ало-
қалар ўрнатилди.

Психолог ўқитувчилар ҳамда
туман-шаҳар прокуратураси
терговчилари иштирокида
ўқув-семинари ташкил
этилди.

эрта турмушга бериш ҳолатларининг
олдини олиш", "Хотин-қизлар ўртаси-
да носоғлом диний гоялар таъсирига
тушиб қолиш, ўз жонига қасд қилиш
ҳолатларининг олдини олиш", "Ҳаёт —
инсонга бир марта берилди", "Эрта
турмуш ва унинг салбий ҳолатлари",
"Биз соғлом турмуш тарафдоримиз"
маъзуларида 20 дан ортиқ тарғибот
тадбирлари ўтказилди. Шунингдек, таъ-
лим муассасаларининг синфларида
"Кайфият" дафтарлари юритилиб, ҳар
бир ўқувчининг кун давомида ўзини ту-
тиши, хатти-ҳаракати ва бошқа ҳолат-
лари қайд этиб борилмоқда.

ДАЛАДАН ДАСТУРХОНГА бозорларда деҳқонга жой ажратилиб, нарх-наво арзонлашмоқда

Бозорлардаги тўқин-сочин-
лик — маҳсулотларнинг ар-
зонлиги сотувчи ва харидор-
лар учун яратилган қулай
шарт-шароитларга боғлиқ.
Афсуски, пойтахтимиздаги
аксарият деҳқон бозорлари-
нинг энг яхши расталарини
олибсotarлар эгаллаб олган.
Улар ўзaro келишган ҳолда
маҳсулот нархларини сунъий
равишда кўтариб, унинг та-
биий равишда тушишига
тўсқинлик қилади. Бундай
фаолиятга чек қўйиш ва
қишлоқ ҳўжалиги маҳсулот-
лари нархи ошиб кетиши-
нинг олдини олиш мақсади-
да Бош прокуратура ҳузури-
даги Иқтисодий жиноятларга
қарши курашиш департа-
менти тегишли тадбирларни
амалга оширмоқда.

Таъкидлаш жоизки, бугунги кунда
деҳқон бозорларида барча сабзавот-
ларнинг айрим турлари бўйича талаб
ва таклиф мезонлари номуносиб
бўлганда уларнинг нархида ўзгаришлар
кузатилапти. Республикамизда сабза-
вот етиштириш йилдан-йилга ошиб
бормоқда. Бу билан бозор ва дўконлар-
да сотилаётган асосий турдаги сабза-
вотлар нархининг барқарорлигини сақ-
лаб туришга ҳаракат қилинмоқда. Бироқ
айрим бозорларда олибсotarлар деҳ-
қонларнинг заҳматли меҳнати эвазига
етиштирилган маҳсулотларни қиммат
сotаётгани халқимиз норозилигига са-
баб бўлапти. Шунинг учун ҳам бозор-



ларга ўз маҳсулотини тўғридан-тўғри,
устама ҳақсиз сотадиган фермер ва
хусусий тадбиркорлар жалб этилмоқ-
да. Хусусан, деҳқон ва фермерларга
бозорлардан жой ажратилиши ҳамда
маҳсулот бозорига муаммосиз етказиб
келиниши учун барча шароитлар яра-
тилмоқда. Ушбу тажриба, айниқса,
балиқ ва парранда гўштини аҳолига ет-
казишда яхши натижа бермоқда.

Департамент ходимлари томонидан
"Даладан дастурхонга" шиори ostида
тарғибот тадбирлари ўтказилиб, аҳоли
ўз томорқасида етиштирган маҳсулот-
ларни тўғридан-тўғри деҳқон бозорла-
рида сотиши учун қулай жойлар аж-
ратилапти. Натижада асосий турдаги
озиқ-овқат ва қишлоқ ҳўжалиги маҳсу-
лотлари нархи арзонлашишига эри-
шилмоқда. Жумладан, Авиасозлар деҳ-
қон бозорига 15 нафар олма сотувчи
(олибсotar) мавжуд бўлиб, улар олма-
нинг килосини 8 минг сўмдан сотиб
келаятган экан. Бу бозорда бир кунда
ўртача 500 килограмм олма сотилиши
маълум бўлди. Ўрганишлар натижаси-
да Юқоричирчиқ туманида яшовчи фу-
қаро Акмал Йўлдошев ўз боғидаги ол-
мани бу ердаги олибсotarларга 5000-
6000 сўмдан етказиб бераётгани, бо-
зорда жой йўқлиги сабабли маҳсуло-
тини ўзи сотишга имконияти бўлмагана

Фарҳод ЭСАНОВ,
Бош прокуратура ҳузуридаги
Департаментнинг бўлим бош инспектори

ни аниқланди. А.Йўлдошевга савдо
қилиши учун бозордан жой ажратилиб,
шароит яратиб берилди. Натижада
олма аҳолига 5000-6000 сўмдан соти-
лиши таъминланди. Шунингдек, Занги-
ота туманида 10 гектар ерга пиёз эк-
кан фуқаро Равшан Йўлчиев ўзи етиш-
тирган маҳсулотни Аския бозорига
олибсotarларга 1400-1500 сўмдан ул-
гуржи сотиб кетаятгани аниқланган.
Олибсotarлар эса пиёзни аҳолига
2500-3000 сўмдан сотиб келгани маъ-
лум бўлди. Р.Йўлчиевга бозордан жой
ажратиб берилди ва у маҳсулотини
аҳолига 1400-1500 сўмдан сотаяпти.
Юнусобод деҳқон бозорига эса кар-
тошка нархи олибсotarлар томонидан
шакллантирилиб, 3000 сўмдан сотиб
келинган. Уларга Қўрай туманидаги
"Тузел Диёрбек" фермер ҳўжалиги раҳ-
бари Абдумалик Ҳамроев ўзи етишти-
рган картошкани улгуржи нархда, яъни
2000 сўмдан етказиб бериб турган.
Фермер бозорда ўз маҳсулотини со-
тишга жой топа олмаган. Унга бозорда
савдо қилишига шароит яратиб берил-
гандан сўнг картошкани 2000 сўмдан
сотмоқда.

Аҳоли учун энг муҳим бўлган
гўштининг нархини барқарорлаштириш
чоралари ҳам кўрилинмоқда. Хусусан,
Тошкент шаҳри деҳқон бозорларидаги
"Элга хизмат" махсус расталарида 1 кг
мол ва қўй гўшти 32 000-34 000, тад-
биркорлар растасида эса 36 000-39 000
сўм, товۇқ гўшти ўртача 17 750 сўмдан
сotилиши таъминланмоқда. Департа-
мент органлари томонидан маҳсулот
нархининг барқарор сақланиши ва ар-
зонлашишини таъминлаш мақсадида

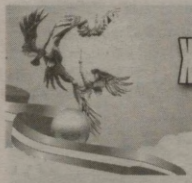
Тошкент шаҳри деҳқон бо-
зорларига кунига қарийб
3 тонна мол гўшти келтири-
либ, арзонлаштирилган
нархларда сотилапти. Кур-
бон ҳайити кuni Тошкент
шаҳар деҳқон бозорларига
0,84 тонна мол гўшти келти-
рилиб, 39 000 сўмдан соти-
лиши таъминланди. Шу бил-
ан бирга, шаҳар атрофидаги
қушхоналардан фойдала-
наётган тадбиркорлар ҳафта
кuni пойтахт аҳолисига 7,6
тонна мол гўштини 39 минг
сўмдан етказиб берди. Маз-

кур жараёнда айрим фермер ҳўжалик-
ларига гўшт сотиши учун раста ва муз-
латкичлар бепул ажратилди.

Айни вақтда барча бозорларда ча-
кана тарзда улгуржи нархларда картош-
ка, пиёз, сабзи, қарам ва бошқа полиз
маҳсулотлари сотилиши давом этмоқ-
да. Ийрик супермаркетларнинг барча
филиалларида, гўшт савдоси билан
шугулланувчи дўконлар ҳамда "Экобоз-
ор" да махсус расталар ташкил этилиб,
1 кг гўшт 39 минг сўмдан сотилиши
йўлга қўйилди.

Пойтахтнинг ҳар бир бозорига бирик-
тирилган Департамент, прокуратура,
Ветеринария ва чорвачиликни ривож-
лантириш давлат қўмитаси, Тошкент
шаҳар ҳўжалиги ходимлари гўшт ва
бошқа озиқ-овқатларнинг нархини ти-
зимли мониторинг қилиб келишмоқда.

Ижтимоий аҳамиятга эга бўлган маҳ-
сулотлар нархини манипуляция қилиш,
уларнинг сунъий танқислигини вужуд-
га келтиришнинг олдини олиш мақса-
дида 8641 та профилактик тадбир ўткази-
лди. Маҳсулот етказиб беришининг
узлуқсизлигини таъминлаш учун таъми-
нотчи корхоналар, агрофирма ва фер-
мер ҳўжаликлари билан ҳамкорлик
йўлга қўйилмоқда. Бу эса бозорларда
тўқин-сочинлик, арзончилик бўлишига
хизмат қилади.



ЖОНАЖОН ЎЗБЕКИСТОНИМ, МАНГУ БЎЛ ОМОҢ!

Ўтган йиллардаги ўзгаришлар, қонун устуворлигини таъминлаш, шиддат билан ривожланиб бораётган замон талаби прокуратура органлари зиммасига ҳам юртимизнинг тинч ва осуда ҳаёти йўлида катта масъулият юклади.

ҚОНУНЛАРГА ҲУРМАТ ВА ИТОАТ ҲИССИ

ҲУҚУҚ ВА МАНФААТЛАР ТАЪМИНЛАНИШИГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Мана шу ҳақиқатдан келиб чиққан ҳолда, Қорақалпоғистон Республикаси прокуратураси органлари томонидан ҳудудда қонун устуворлигини таъминлаш, қонунийликни мустаҳкамлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини, жамият ва давлатнинг қонун билан қўриқладиган манфаатларини ҳимоялаш, жиноятчилик ҳамда ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш ва профилактика қилиш борасида муайян ишлар амалга оширилмоқда.

Маълумот ўрнида таъкидлаш лозимки, Қорақалпоғистон Республикаси прокуратураси органлари томонидан жорий йилнинг 1-ярмида 1 811 та прокурор назорати ҳужжатлари қўлланилиб, 1 795 нафар шахснинг бузилган ҳуқуқлари тикланиши таъминланди. Прокурор протестлари асосида қонунга зид бўлган 134 та ҳуқуқий ҳужжат бекор қилиниб, қонунга мувофиқлаштирилди. Қонун бузи-

қатни назар, энг аввало, фуқаролар тинчлиги ва оқсоқилликни тўлиқ таъминлашдан иборатдир. Шу боисдан ҳам ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича ташкил этилган секторларда тузилган ишчи гуруҳлар томонидан ҳонадонларнинг фақатгина ижтимоий-иқтисодий аҳоли ўрганилибгина қолмасдан, ҳар қандай ҳуқуқбузарлик ва жиноятларнинг олдини олишга қаратилган тадбирларга алоҳида эътибор қаратилиб, сўровномалар тўдирилмоқда, аниқланган муаммолар бартараф қилинмоқда.

Бу жараёнда тадбиркорлик субъектлари ҳуқуқларининг ҳимоясини таъминлаш масалаларига алоҳида эътибор қаратишмоқда. Жумладан, тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш борасида 167 та учрашув ўтказилиб, уларда 7 миңдан ортиқ тадбиркорлик субъекти ўзларининг муаммо

Худудларнинг жадал ижтимоий-иқтисодий ривожланишини таъминлашга оид ва ҳудудларни комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича секторлар фаолиятини янада такомиллаштиришга қаратилган Президент қарорлари ижроси бўйича уйма-уй юришлар давомида 94 та маҳалладаги жами 76 038 та ҳонадон ўрганилганда, 7 068 та муаммо мавжудлиги аниқланди ва уларнинг 6 278 таси ҳал этилди.

Кам таъминланган оилаларни қўллаб-қувватлаш борасида олиб борилган кенг қўламли

лойиҳа юзасидан бўш турган бино ва коммуникация тизимларида коммуналда амалий ёрдам кўрсатилди. Хусусан, прокуратура органлари томонидан экспорт прогнози режаларини бажариш аҳоли доимий назоратга олинган, экспортёрлар фаолияти давомида аниқланган муаммоларни ҳал қилиш учун амалий ёрдам кўрсатилиб келинмоқда.

Хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари ҳимоясига оид амалга оширилган ишлар ҳақида тўхталадиган бўлсак, таъкидлаш керакки, дастлаб

олти ойи давомида Қорақалпоғистон Республикаси прокуратураси органлари томонидан 11 780 та мурожаат келиб тушди. Уларнинг 7 021 таси бевоқиф прокуратура органлари томонидан қўриб чиқилди. Мурожаатларда қайд этилган вазиятларнинг 1 230 таси қаноатлантирилиб, 1 340 нафар шахснинг бузилган ҳуқуқлари тикланди. 50 та мурожаат рад қилиниб, 5 741 та мурожаат юзасидан тегишли тартибда тушунтириш берилди. Шунингдек, аҳоли билан очик мулоқот ва сайёр

ишлар натижасида жами 1 640 та оилага ёрдам кўрсатилди. Энг асосийси, ҳонадонлардан 194 таси кўрсатилган ёрдам таъминланган кам таъминланганлар рўйхатидан чиқарилган.

Аҳоли билан очик мулоқот ва сайёр қабулларда 5 159 нафар фуқаро қабул қилинди.

Прокурорларга тегишли секторларда кам таъминланган оилаларни тадбиркорликка жалб қилиш ва оилавий тадбиркорликни ривожлантириш мақсадида 990 та оилага 7 миллион 735 миллион сўм миқдорида кредит маблағлари ажратилди.

Мамлакат иқтисодиётини ривожлантиришда инвестициялар жалб этиш муҳим қадам ҳисобланади. Инвестиция дастурларига қиритилган лойиҳаларнинг амалга оширилишида бошқа ваколатли идора ва ташкилотлар билан биргаликда соҳа вакиллари 179 та лойиҳа юзасидан 204,3 миллион АҚШ доллари миқдоридан кредит маблағлари, 22 та лойиҳа юзасидан 193 гектар ер майдони ажратилишида ҳамда 8 та

республика бўйича оғир турмуш шaroитида яшayтган 1 333 нафар хотин-қизларнинг рўйхатлари шакллантирилди. Шундан 201 нафарига моддий, 643 нафарига тиббий ёрдам кўрсатилди. Шаҳар ва туманларда ёрдамга муҳтож, оғир шaroитда яшayтган 615 нафар хотин-қизларнинг бандлиги таъминланиб, ногиронлиги бўлган 192 нафар хотин-қизларнинг муҳтожлик мезонлари аниқланган.

Прокуратура органларининг аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш соҳаси бўйича ўтказган ўрганиш тадбирлари натижасида жорий йилда ўзини ўзи бошқариш органлари томонидан қарийб 74 миллион сўмлик ижтимоий нафақалар нотўғри тўланганлиги аниқланди. Етказилган ушбу зарарларнинг ихтиёрий равишда бюджетга қайтарилиши таъминланди.

Қорақалпоғистон Республикаси прокуратураси, шаҳар ва туман прокуратураларида жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаат этишлари учун зарур шарт-шaroитлар яратилган. Мурожаатларнинг узлуксиз қабул қилинишини таъминлаш мақсадида "ишонч телефонлари" ўрнатилган. Бу эса ўз навбатида, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, қонуний манфаатларини ўз вақтида таъминлаш имконини бермоқда.

Жорий йилнинг дастлабки

Хидир КАРИМОВ,
Қорақалпоғистон
Республикаси прокурори

қабулларда 5 159 нафар фуқаро қабул қилинди.

"Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги қонун ва шу йўналишдаги бошқа меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларнинг вазирлик ва ташкилотлардаги ижроси ҳам алоҳида назоратга олинган. Хусусан, 2019 йилнинг 6 ойи давомида мазкур меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларнинг ижроси республикамиз ҳудудидаги қатор вазирликларда ўрганилиб ва аниқланган қонун бузилиши ҳолатларини бартараф этиш ҳақида 3 та тақдирнома киритилиб, 8 нафар шахс интизомий жавобгарликка тортилди.

Бугунги кунда нафақат республика, балки дунё ҳамjamiyати эътиборида бўлиб келаятган долзарб муаммолардан бири Орол фojeасидир. Дарҳақиқат, ҳукуматимиз томонидан мазкур фojeа оқибатларини бартараф этиш борасида қатор чора-тадбирлар амалга ошириб келинмоқда. Шу жумладан, жорий йилнинг 15 февраль кuni Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Орол денгизи тубидаги суви қуриган ҳудудларда "яшил қопламалар" — ҳимоя ўрмонзорлари барпо этишни жадаллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори қабул қилинган эди. Ушбу қарор талабларининг бажарилиши ҳам прокуратура органларининг алоҳида назоратига олинган.

Мазкур қарор ижросини таъминлаш мақсадида Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашининг махсус қарори қабул қилиниб, Орол денгизининг суви қуриган ҳудудида 2019 йил баҳор ва куз мавсумларида "яшил қопламалар" барпо этиш ҳажмлари тасдиқланди. Ҳозирги кунда 15 та отряд ташкил қилиниб, жами 170 та техника воситалари жалб қилинган. Йил бошидан 1 миллион 125 миң 979 гектар майдонга ариқ тортилиб, ерлар тайёрланди, 461 миң гектар майдонда ҳимоя ўрмонзорлари қўчат ўтказиш ва уруғ сеппи йўли билан барпо этилди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Қишлоқ ҳўжалигида ислохотларни амалга оширишга қаратилган қонунларнинг ижросини таъминлашга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармони ижроси бўйича ўтказилган мониторинг ва текширишлар натижасида 180 га яқин прокурор назорати ҳужжатлари қўлланилиб, жиддий қонун бузилиши ҳолатлари юзасидан 2 та жиноят иши қўзғатилди, 26 нафар шахснинг ҳуқуқлари тикланди.

Жиноятларни фoш этиш даражаси эса 98 фоизни ташкил этди.

лиши ҳолатларининг келиб чиқиш сабабларини бартараф этиш юзасидан тегишли тартибда тақдирномалар киритилиб, бунга йўл қўйган шахслар тегишли жавобгарликка тортилди. Келтирилган моддий зарарларни ундириш ҳақида судларга даъво аризалари киритилди.

Ҳуқуқбузарликлар профилактикаси, жиноятчиликка қарши курашиш ва жамоат хавфсизлигини таъминлаш борасида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 24 декабрдаги "Жамоат хавфсизлигини таъминлаш самарадорлигини ошириш бўйича қўшимча чора тадбирлар тўғрисида"ги қароридан белгиланган вазифаларни бажариш юзасидан республика, шаҳар ва туманлар кесимида "йўл харита"лари тасдиқланиб, амалиётга жорий қилинди.

Қорақалпоғистон Республикаси ҳудудида жорий йилнинг 6 ойи давомида жами 422 та жиноят содир этилган бўлиб, бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 304 тага ёки 41,9 фоизга камайган. Жиноятларни фoш этиш даражаси эса 98 фоизни ташкил этди. Содир этилган оғир ва ўта оғир жиноятлар жами 57 тани ташкил қилиб, бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 83 тага камайганлигини кўрсатди. Шу билан бирга, жиноят-қидирув соҳасидаги жиноятларнинг 55,5 фоизга камайишига эришилди. Лекин ушбу келтирилган маълумотларни ижобий натижа деб бўлмайди, албатта. Чунки бизнинг мақсадимиз, қайси ҳудуд бўлишдан

ва тақлифлари билан иштирок этди.

Мазкур йўналишда ўтказилган назорат тадбирлари натижасида 25 нафар тадбиркорнинг бузилган ҳуқуқларини тикланиши таъминланди ва 7 та прокурор назорати ҳужжати қўлланилди. Тадбиркорлик субъектларининг мурожаатлари ўрганилиши натижасида 105 нафар тадбиркорга уларни қийнаётган ёки ечимини қутаётган масалаларда амалий ёрдам кўрсатилди.

Бевоқиф прокуратуранинг ёрдами билан 128 та тадбиркорлик субъекти янгидан ташкил этилди, 739 та янги иш ўрни яратилди. Шунингдек, 86 нафар соҳа вакиллари фаолияти қайта тикланиб, 128 та янги иш ўрни ташкил этилди.

Оилавий тадбиркорликни ривожлантириш айнан ҳонадонларнинг шахсий даромадлари яхшиланишига қаратилганлиги билан аҳамиятли саналади. Шу сабабдан ҳам белгиланган тадбирлар ижросини таъминлаш мақсадида ташкил этилган ишчи гуруҳ томонидан Нукус шаҳри ва туманларда доимий мониторинг ишлари олиб борилди. Тегишли дастур асосида жорий йилга жами 240 миллион сўм ресурслар ажратилиши белгиланган бўлиб, 12 274 та ҳонадонга жами 246 миллион 888 миллион сўм кредит маблағлари ажратилиши таъминланди. Шундан: прокурор секторидан ажратилган кредит 2 373 та ҳонадонга 44 миллион 731 миллион сўмни ташкил этди.

Тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш йўналишида:

116 та тадбиркорлик субъектига **67** млрд. **788** млн. сўм миқдорида кредит маблағлари,

22 нафарига **397** гектар ер майдонлари, **4** нафарига бўш бинолар ажратиб берилди.

Бевоқиф прокуратуранинг ёрдами билан **128** та тадбиркорлик субъекти янгидан ташкил этилди, **739** та янги иш ўрни яратилди.

Инвестиция дастурлари асосида (жорий йилнинг 1 июль ҳолатига):

6 млн. **890** миң АҚШ долларилик маҳсулотлар экспорт қилиниб, белгиланган режа **143** фоизга бажарилишига эришилди.

Ижтимоий соҳадаги қонучилик ижроси бўйича:

Ўтказилган текширишлар натижасида **10** нафар шахснинг бузилган ҳуқуқлари тикланди.

13 та протест келтирилди, **34** нафар шахс интизомий жавобгарликка тортилди.

Хотин-қизлар бандлигини таъминлаш борасида:

8 980 нафар хотин-қизлар ишга жойлаштирилди.

Шундан:

2 686 нафари корхона ва ташкилотлардаги ва бошқа йўналишлар бўйича бўш иш ўринларига, **2 771** нафар хотин-қизларнинг бандлиги таъминланди.

496 нафари янги ташкил қилинган кичик корхоналарга, **3047** нафари ипак куртини парваришлаш бўйича

«Ҳусусий мўлкни ҳимоя қилиш ва мулкдорлар ҳуқуқларининг қаролатларини қучатириш, тадбиркорлик ташаббусларини қўллаб-қувватлаш борасидаги ишларни ташкил қилиш тизимини тўқдан такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар, шунингдек, тадбиркорлик субъектларининг молиявий ресурслар ва ишлаб чиқариш инфратузилмасидан фойдаланиш имкониятларини кенгайтириш тўғрисида»ги Президент фармони қабул қилинди.

Бугун шахсга доир маълумотларни муҳофаза қилиш жуда муҳим. Айниқса, технологиялар жуда ривожланган даврда. Аслида-ку, инсон ҳақидаги маълумот ҳар доим қимматли бўлган. Айни вақтларда эса бу ноёб товарга айланиб бормоқда. Шу боис инсон шахсига доир маълумотни муҳофаза қилиш, ундан турли хил ғаразли мақсадларда фойдаланишга йўл қўймаслик, энг муҳими, шахсий ҳаёт дахлсизлигини таъминлаш масаласи ҳар қачонгидан кўра долзарб аҳамиятга эга.



СИЗ ҲАҚИНГИЗДАГИ МАЪЛУМОТЛАР ЭНДИ ДАВЛАТ МУҲОФАЗАСИДА

Давлатимиз раҳбари томонидан имзоланган "Шахсга доир маълумотлар тўғрисида"ги Қонун рақамли технологиялар даврида фуқароларга ўз шахсий маълумотларни устидан назорат қилиш ҳамда уларга қаерда ишлов берилишидан қатъи назар, аниқ мақсад учун фойдаланишини таъминлаш имкониятини беради.

Қонун бир қатор хориж мамлакатлари қонунчилиги ўрганилган, уларнинг таърибасига таянган ҳолда ишлаб чиқилди. Хусусан, Россия Федерацияси, Қўзғистон, Япония, Малайзия, Европа Иттифоқи регламенти талаблари билан ҳам солиштирилди. Ижобий жиҳатлари эътиборга олинди.

Қонунга кўра, шахсга доир маълумотлар соҳасидаги ваколатли давлат органи сифатида Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат персоналлаштириш маркази белгиланди.

Шу ўринда қайд этиш жоизки, "шахсга доир маълумотлар" деганда, "муайян жисмоний шахсга тааллуқли бўлган ёки уни идентификация қилиш имконини берадиган, электрон тарзда, қоғозда ва (ёки) бошқа моддий жисмда қайд этилган ахборот" тушунилоқда.

Аслида ҳам шахсий маълумотлар аниқ бир инсон билан бевосита боғлиқ бўлиб, бугунги кунда шахснинг таржimai холи, оилавий ҳаёти, яшаш манзили, касби, сиёсий ва диний қарашлари ҳамда кўплаб бошқа маълумотлари жамиятдаги ахборотлар оқинининг катта қисминини ташкил этмоқда.

Фуқаро давлат органларида, ижтимоий хизматларда, ишхонасида ва

бошқа турли ташкилотларда ўзига тегишли маълумотларни қолдиради. Аксарият ҳолларда ушбу маълумотларни тақдим этиш инсон ўз шахсий манфаатлари доирасида ёки маълум бир хизмат туридан фойдаланиш учун амалга оширилади.

Эътибор берилса, авваллари айрим фуқаролар таниш-билишлари илтимоси билан фуқаролик паспорти нусхаларини уларга бериб юбораверишарди. Кимдир "Ўрингизга телефон рақами олволай" дер, бошқаси яна қайсидир муаммоси юзасидан шундай қиларди. Ва бу эътиборсизлик, албатта, кейинроқ қандайдир муаммоларни ортдан эргаштириб келганига ҳам кўп бор гувоҳ бўлганмиз.

Бугун замонавий дунёда ахборот технологияларининг жадал ривожланиши, шахсга доир компьютер маълумотлар базаларининг яратилиши ва бу базалардан ахборотларнинг тарқатилиши инсон манфаатлари учун турли таҳдидларни вужудга келтираяпти. Хусусан, шахсга доир маълумотларнинг фуқаро розилигисиз тарқатилиши уларга маънавий ёки моддий зарар етказиши мумкинлиги ҳам ҳеч кимга сир эмас.

Айни пайтда Ўзбекистоннинг амалдаги қонунчилигида шахсий маълумотлар, шу жумладан, биометрик маълумотларнинг ҳуқуқий мақоми тартибга солинган ва уларни ҳимоя қилиш бўйича аниқ талаблар белгиланмаган эди.

Мазкур қонунни қабул қилишдан асосий мақсад ҳам ана шу бўлишдики тўлдириш, шахсга доир маълумотлар соҳа-

сидаги муносабатларни қонуний асослашдан иборатдир.

Қонунда умумий қоидалар, шахсга доир маълумотлар соҳасини давлат томонидан тартибга солиш, шахсга доир маълумотларга ишлов бериш, мазкур жараён иштирокчиларининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари, шахсга доир маълумотларни ҳимоя қилиш ҳамда бошқа масалалар қамраб олинган.

Шунингдек, мазкур қонун жисмоний шахслар томонидан шахсий, маиший, профессионал ёки тижорат мақсадидаги фаолиятга, миллий ва бошқа архив фондларида мавжуд бўлган шахсий маълумотларни тўплаш, сақлаш, фойдаланишга, давлат сири таркибига кирувчи шахсий маълумотларни қайта ишлашга, жиноятга қарши курашиш, разведка, контрразведка, жиноий даромадларни легаллаштириш давомида қўлга киритилган шахсий маълумотларни қайта ишлашга нисбатан таътиб этилмайди.

Шахсга доир маълумотларни бериш, тарқатиш, шу жумладан, ОАВ орқали ҳаммага ошқор қилиш ёки Интернет жаҳон ахборот тармоғига жойлаштириш, трансчегаравий узатиш, эгасизлантириш, йўқ қилишга доир талабларга ҳам қонунда алоҳида тўхталиб ўтилган.

Яна бир муҳим жиҳат шуки, қонунда биометрик маълумотлар масаласига алоҳида эътибор қаратилган. Яъни биометрик маълумот деганда, шахснинг айнан ким эканини аниқлаш имконини берадиган анатомик ва физиологик хусусиятларини тавсифловчи шахсга доир маълумотлар кўзда тутилмоқда.

Аброр ГАНИЕВ,

Бош прокуратура бошқарма катта прокурори

Қонун шу йилнинг 1 октябридан қучга киради. Шундан сўнг мулкдор, оператор ва учинчи шахс фуқаронинг шахсига доир маълумотларини етарли даражада ҳимоя қилишни бўйнига олган ҳолда ва ушбу маълумотдан нима учун фойдаланмоқчи эканини ошқор қилиб, фақат ўша мақсад учунгина фойдаланиши мумкин бўлади. Масалан, бир фуқаронинг паспорт олиш учун берган маълумотларидан ер олиш, кадастр қилиш, никоҳдан ўтиш, сайловчилар рўйхатига қиритиш, ўқишга юбориш, диплом бериш, гувоҳнома тайёрлаш каби ишларда унинг рухсатисиз фойдаланиш мумкин эмас. Агар шу мақсадда фойдаланиш зарурати пайдо бўлса, албатта, бу ҳақида маълум қилиниб, розилиги олиниши шарт.

Шахсга доир маълумотларни давлат бошқаруви органларида тақдим этиш бепул амалга оширилади.

Қонунга кўра, субъект, яъни сизу биз ўзимизнинг шахсга доир маълумотларимизни тақдим этишни рад қилган тақдиримизда, бунинг сабабларини кўрсатмаслик ҳуқуқига эгамиз.

Хулоса қилиб айтганда, мазкур қонун мамлакатимизда шахсга доир маълумотлар билан ишлашда халқаро стандартлар ва қоидаларни жорий қилиш, шахсий маълумотларни ҳимоя қилиш самарадорлигини ошириш ва шахс сифатида ҳар қандай таъсирлардан ҳимоялашга қаратилгани билан ҳам аҳамиятлидир.

JARAYON

КОРРУПЦИЯ — ТАРАҚҚИЁТ ДУШМАНИ

Ислохотлар самарадорлигига тўқсинлик қилувчи бир қатор омиллар борки, улар орасида коррупция бугунги кунда жамият тараққиётига гов бўлган жиддий муаммолардан бири бўлиб қолди.

Шу боис Президентимизнинг қонунчилиги ташаббуси ҳуқуқи асосида "Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида"ги Қонун қабул қилинганиги ижтимоий-сиёсий жиҳатдан муҳим воқеа бўлди.

Мазкур қонун ижросини таъминлаш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 2 февралдаги "Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида"ги Қонуннинг қоидаларини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарори қабул қилинди.

Ўз навбатида, коррупцияга қарши курашиш бўйича Бухоро вилоят идораларо комиссияси томонидан кўрсатилган вазифаларнинг ижросини таъминлаш мақсадида йилги ишлар ўтказилиб, мутасадди

идора ва ташкилотларга қарор ижросининг ўз вақтида, тўлиқ ва сифатли бажарилишини таъминлаш юзасидан топшириқ ва кўрсатмалар берилди. Шунингдек, комиссия йигилишларида комиссияга аъзо ташкилот ва муассасалар вакилларининг ҳисоботлари тингланиб, соҳада йўл қўйилган қонун бузилишлари муҳокама қилинди.

Комиссия фаолият кўрсатган даврларда содир этилган порахўрлик жиноятлари таҳлил қилинганда, ушбу тоифадаги жиноятлар сони йилдан-йилга пасайиши кузатилаётганлиги маълум бўлди. Жумладан, 2017 йилда 234 та порахўрлик жиноятлари содир этилган бўлса, 2018 йилда кўрсаткич 162 тани ташкил қилган.

Бундан ташқари, тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш ва уларнинг фаолиятига эркинлик бериш борасида бир қатор ислохотлар амалга оширилаётган бир пайтда, айрим мансабдор шахслар томонидан уларнинг фаолиятига тўсиқ бўлиш ҳолатлари кузатилоқда.

Шу йўналишда 2018 йил ва жорий йилнинг ўтган даврида мансабдор шахслар томони-

дан содир қилиниб, уларга нисбатан дастлабки тергов ҳаракатлари олиб борилган жиноят ишлари юзасидан жиноятларнинг келиб чиқиш сабаблари ва уларга имкон берган шарт-шароитларнинг бар-тараф қилинишини таъминлаш мақсадида идора ва ташкилотларга жами 54 та тақдимома киритилган эди. Бироқ мутасадди шахслар томонидан тегишли чоралар кўрилмаганли-

худудий идораларо комиссиясига аъзо ташкилотлар томонидан учрашув, семинар ва давра суҳбатлари ўтказилиб, оммавий ахборот воситалари орқали мунтазам чиқишлар қилиниб ҳамда соҳага оид баннер ва плакатлар тайёрланди. Шунингдек, соғлиқни сақлаш соҳасида "Коррупциядан холи ҳудуд" концепциясини амалга ошириш ва коррупция ҳамда порахўрликка

Статистика порахўрлик жинояти кўрсаткичи йилдан-йилга пасаяётганидан дарак бермоқда.

ги оқибатида жиноятлар такрор содир қилинишига замин яратилган. Хусусан, вилоят халқ таълими тизимида 3, ўрта махсус таълим тизимида 8, мактабгача таълим муассасалари тизимида 10 нафар мансабдор шахс турли вақтларда бир-бирига ўхшаш жиноятлар содир қилган.

Ушбу тоифадаги жиноятларнинг олдини олиш ва аҳоли ўртасида коррупцияга қарши муросасизлик руҳини шакллантириш борасида вилоят

қарши курашишда аҳоли ўртасида тарғибот ва тушунтириш ишларини олиб бориш мақсадида соғлиқни сақлаш муассасаларининг аҳоли муурожаат қилиш жойлари ва барча шифокорлар хизмат хоналарида 4 турдаги кўргазмали материаллар омма эътиборига хавола қилиниб, 5 турдаги 30 мингдан ортиқ тарқатма материаллар тарқатилди.

Бундан ташқари, "Нуроний", "Махалла", Ёшлар иттифоқи ва бошқа шу каби жамо-

Ахмал АБДУЛЛАЕВ,

Бухоро вилоят прокуратураси бўлим АМИБ терговчиси

ат ташкилотлари вакиллари нинг иштирокига кенг йўл очиб берилиши билан бирга, барча ҳуқуқни муҳофаза қилувчи ва давлат бошқарув органларида жамоатчилиги кенгаши ташкил қилиниб, уларнинг мазкур давлат идоралари ижтимоий ҳаётидаги роли оширилди.

Шу билан бирга, вилоят сектор раҳбарлари томонидан ўтган йил ва жорий йилнинг ўтган даври мобайнида жами 30 дан ортиқ сайёр қабул ўтказилиб, мазкур учрашуларда 250 мингдан ортиқ аҳоли катнашди. Ўз навбатида мазкур қабулларнинг ўтказилиши масъул ва мансабдор шахсларнинг ўз хизмат вазифаларига бўлган масъулиятини ошириб, жойларда коррупция ва тамагирлик жиноятлари содир қилинишига маълум маънода тўсиқ бўлмоқда.

Комиссия томонидан коррупцияга қарши курашиш, унинг олди олинишини таъминлаш борасида айни пайтда қонунчиликка тақлиф ишлаб чиқилмоқда.



ОДАМ САВДОСИ ВА МАЖБУРИЙ МЕХНАТ

бу тушунчаларни нима боғлаб туради?

Фарҳоджон НАЗАРОВ,
Бош прокуратура
бошқарма прокурори

Инсон онгли мавжудот сифатида ҳамма замонларда ҳам эркин яшашга ҳаракат қилган. Уни эркиндан мажбур қилишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқлиги қонунларимизда ҳам белгилаб қўйилган.

Жумладан, Конституция-мизнинг 37-моддасига кўра, ҳар бир шахс меҳнат қилиш, эркин касб танлаш, адолатли меҳнат шартларида ишлаш ва қонунда кўрсатилган тартибда ишсизликдан ҳимояланиш ҳуқуқига эгадир.

Суд ҳукми билан тайинланган жазони ўташ тартибидан ёки қонунда кўрсатилган бошқа ҳоллардан ташқари мажбурий меҳнат таққилланади. Бироқ бугунги кунда дунё бўйлаб одам савдосидек ўта ҳавфли иллатнинг кенг тарқалиши инсон ҳуқуқ ва эркинликларига жиддий ҳавф туғдирмоқда.

Кейинги йилларда одам савдоси туфайли юзага келаятган глобал ҳавф қанчалик ортиб бораётган бўлса, унга қарши курашишга қаратилган чора-тадбирлар кўлами ҳам шунчалик кенгаймоқда. Шу боис ҳам 2013 йили БМТ Бош ассамблеяси 30 июлни Жаҳон одам савдосига қарши курашиш кўни деб эълон қилди.

Жорий йилнинг 30 июль кўни Жаҳон одам савдосига қарши курашиш кўни муносабати билан Ўзбекистон Президенти томонидан "Одам савдосига ва мажбурий меҳнатга қарши курашиш тизимини янада тақомиллаштиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида" ги Фармон қабул қилинди.

Мазкур ҳужжат одам савдоси ва мажбурий меҳнатга қарши курашиш, мамлакатимизнинг халқро майдондаги имижини яхшилашда давлат органлари фаолиятини мувофиқлаштиришнинг таъсирчан тизимини яратишга хизмат қилади.

Нега мазкур ҳужжатда одам савдоси билан мажбурий меҳнат тушунчалари ёнма-ён қўлланган?..

Маълумки, мамлакатимизда болалар меҳнатига барҳам берилиди, катталарнинг мажбурий меҳнатидан фойдаланиш ҳолатларининг олдини олиш чоралари кўрилкомоқда.

Шу билан бирга, бу борадаги мавжуд айрим муаммоларнинг тўлиқ бартараф этилиши-

га эришилмаган, баъзи салбий омиллар сақланиб қолган.

Фуқароларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш ҳамда халқро майдонда давлатимиз имижини яхшилаш мақсадига фуқаролик жамияти вакиллари ва мазкур соҳадаги хорижий ноҳукумат ташкилотлар билан ҳамкорлини йўлга қўйиш бўйича иш олиб бориломоқда.

Фармонга асосан Одам савдосига қарши курашиш бўйича республика идоралараро комиссияси Одам савдосига ва мажбурий меҳнатга қарши курашиш миллий комиссияси этиб қайта ташкил қилинди. Миллий комиссия давлат органлари ва ҳудудий органларнинг, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ва нодавлат нотижорат ташкилотларининг одам савдосига ва мажбурий меҳнатга қарши курашиш соҳасидаги фаолиятини мувофиқлаштирилади, одам савдосига ва мажбурий меҳнатга қарши курашиш бўйича давлат дастурлари ва бошқа дастурларни ишлаб чиқади,

Мажбурий меҳнат муаммолари ҳақида ҳар йили Президентга ахборот берилади.

шунингдек, уларнинг ижросини назорат қилади ва бошқа бир қатор долзарб вазифаларни бажаради.

Шунингдек, Фармон билан Қорақалпоғистон Жўқорғи Кенга раиси, вилоятлар, Тошкент шаҳар, туманлар (шаҳарлар) ҳокимлари зиммасига одам савдосига ва мажбурий меҳнатга қарши курашиш бўйича ҳудудий комиссияларга раҳбарлик қилиш вазифаси юклатилди.

Муҳим янгилик сифатида Одам савдосига ва мажбурий меҳнатга қарши курашиш бўйича миллий маърузачи институтининг таъсис этилишини кўрсатиш мумкин. Табиийки, Миллий маърузачи қандай вазифаларни бажаради деган савол туғилади.

Одам савдосига ва мажбурий меҳнатга қарши курашиш соҳасида мамлакатимиз ва жаҳонда юзага келаятган вазият тўғрисида, ушбу жиноятга алоқдор шахсларни тергов қилиш ва жазолаш ҳамда одам савдоси қўрбонларини қўллаб-қувватлаш бўйича кўрилаятган чора-тадбирлар ҳақида Ўзбекистон Президентига ҳар йили ахборот тақдим этиш,

Ўзбекистонда аккредитация қилинган хорижий давлатларнинг дипломатик корпуси ва халқро ташкилотларнинг ваколатхоналарини жалб этган ҳолда оммавий ахборот воситалари учун мунтазам равишда брифинглар ташкил этиш, мазкур соҳада республиканинг халқро майдондаги миллий манфаатлари ҳимоя қилинишини таъминлаш Миллий маърузачининг асосий вазифалари этиб белгиланди.

Шунингдек, "Одам савдосига қарши курашиш тўғрисида" ги қонунга одам савдоси қўрбонларини халқро стандартларга мувофиқ идентификация қилиш механизмининг белгилаш ва одам савдоси қўрбонларини қайта йўналтиришнинг миллий механизмининг жорий этишнинг назарда тутуви ўзгариши ва қўшимчалар киритиш ҳақидаги ҳамда Жиноят кодексига болалар меҳнати ва мажбурий меҳ-

натга йўл қўйилганлик учун жавобгарлик нормасини белгилайдиган қўшимчалар киритиш тўғрисидаги қонун лойиҳалари ишлаб чиқилади.

Ўзбекистон Президенти администратсияси хузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги эса бир ой муддатда Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги билан биргаликда Миллий комиссиянинг расмий веб-сайти ишлаб чиқирилиши ва фаолият юртишини таъминлайди. Шунингдек, Миллий комиссия билан биргаликда хорижий оммавий ахборот воситалари ва интернет-ресурслардан кенг қўламли тарғибот ишларини ташкил этиш, одам савдосига ва мажбурий меҳнатга қарши курашиш масалалари бўйича брифинглар, интернет-конференциялар, телекўрсатувларда давлат органлари раҳбарлари ва жамоатчилик вакилларининг чиқишларини таъминлаш ҳам назарда тутилган.

Мазкур фармон моҳиятчан мамлакатимиздаги ислохотларнинг бош мезони инсон эканлигини яна бир қарра исботлайди.

МОЛИЯВИЙ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ

жараёнидаги қинғирликлар

Рустам МЕЛИБОВ,
Фаргона вилоят прокуратураси
бўлим прокурори

Қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳомашё етиштиришдан тортиб тайёр маҳсулот ишлаб чиқаришгача ихтисослашган класстерлар ташкил қилинмоқда. Ерларнинг захини кетказиш, унумдорлигини ошириш учун кенг қўламли ирригация-мелиорация ишлари амалга оширилаяпти.

Фермер хўжаликлари ҳар томонлама қўллаб-қувватланмоқда. Виллят прокуратураси соҳага оид қонун ҳужжатларининг ижросини таъминлаш, қонун бузилишларини бартараф этиш ҳамда уларнинг олдини олиш борасида доимий иш олиб бормоқда.

Фермер хўжаликларига қарийб 23 млрд. сўм ажратилган.

Ўзбекистон Президентининг "Ҳосилдорлиги паст бўлган ерларда давлат эҳтиёжлари учун қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштирувчи фермер хўжаликларини қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида" ги қарори ва Вазирлар Маҳкамасининг тегишли қарори билан тасдиқланган низоми ижросининг таҳлилларида эътиборга молик ишлар билан бирга бир қатор қонун бузилиш ҳолатларига йўл қўйилгани ҳам маълум бўлди. Низомида белгиланганидек, ер участкасининг ҳосилдорлиги тупроқ таркиби, ундаги гумус миқдори, шўрлангани, тошқоқлиги, зичлиги, гипслилик даражаси, ер остидаги тош қатлами ва сизот сувларининг сатҳи каби кўрсаткичлардан келиб чиққан ҳолда 100 балли шкала бўйича тавсифланади. Бонитет баллари ер ҳосилдорлигининг мезони ҳисобланади. Уртача бонитет бали 60 дан кам, ҳосилдорлиги паст ерларда пахта етиштириш учун фермер хўжаликларига молиявий ёрдам кўрсатилмоқда. Виллят миқёсида ана шундай 2758 та фермер хўжалигига 22 миллиард 890 миллион сўм маблағ ажратиб берилган.

Ушбу жараёнда Бағдод, Қўштепа, Қува, Бувайда ва Бешариқ туманлари ҳокимликлари хузурида ташкил этилган фермер хўжаликлари қўллаб-қувватлаш бўйича ишчи комиссиялари низоми талабларига риоя қилмаган ҳолатлар аниқланди. Бонитет

баллари асосиз қамайтириб кўрсатилиши натижасида Бағдод туманида 33 та фермер хўжалигига 120 миллион 550 минг сўм маблағ қонунга зид равишда ортиқча тўлаб юборилган. Хусусан, комиссиянинг янгилиш ҳисоблаши оқибатида "Х.Ҳазиний Эшонбува" ММТП худудидаги "Ширинжон Бағдод" фермер хўжалигига ерининг бонитет бали 59,2 бўлса-да, ҳужжатларда 54 балл кўрсатилиб, 10 миллион 837 минг сўм ортиқча пул тўланган. Бонитет баллари нотўғри ҳисобланиши натижасида 12 та фермер хўжалигига асосиз 44 миллион 564 минг сўм тўланган.

Худди шундай қонун бузилишига Бувайда туманида ҳам йўл қўйилган. Ҳосилдорлиги пасайтириб кўрсатилган ерлар учун 28 та фермер хўжалигига 14 миллион 826 минг сўм, иккита фермер хўжалигига эса аслида бонитет бали 60 дан юқори бўлган ер майдонлари учун 5 миллион 722 минг сўм тўлаб юборилган.

Комиссиялар қонунга зид равишда бонитет балларини қамайтириб ҳисоблаши оқибатида Қўштепа туманида 6 та фермер хўжалигига 17 миллион 401 минг сўм, Қува туманида 4 та фермер хўжалигига 6 миллион 97 минг сўм, Бешариқ туманида 1 та фермер хўжалигига 5 миллион 731 минг сўм маблағ ўтказиб берилган.

Аксинча, ерининг бонитет бали асосиз кўпайтириб кўрсатилиши натижасида Ёзёвон туманида 2 та фермер хўжалигига 2 миллион 28 минг сўм кам берилган. Хусусан, "Ёзёвон" массивида-

33 та фермер хўжалигига 120 млн. сўм ортиқча тўлаб юборилган.

ги "Лутфуллаҳон Тўраҳон фазизи" фермер хўжалигининг бонитет бали 43 бўлган ҳолда 47 балл деб ҳулоса берилиши оқибатида хўжаликка 1 миллион 772 минг сўм кам тўланган.

Виллят прокуратурасининг назорат тадбирлари давомида 67 та ҳолатда ер бонитет бали асосиз қамайтириб кўрсатилиши натижасида ортиқча тўланган 157 миллион сўм ундирилиб, бюджетга қайтарилиши таъминланди.

Италия-Америка концерни Ўзбекистонда автомобиль ишлаб чиқаришни режалаштирмоқда.

Ҳар гал қўшнисининг уйига ўғирликка тушганлар ҳақида эшитганимда, беихтиёр 5-6 йил аввал ўзим истиқомат қиладиган уйнинг орқа томонида жойлашган кўп қаватли уйлардан бирида юз берган воқеа эсимга тушади. Хуллас, эрта билан юк машинаси келиб, подъезд олдида тўхтади. Уч-тўрт нафар эркак учинчи қаватдаги хонадон ичидан буюмларни олиб чиқиб, машинага ортишни бошлайди. Подъезд олдида суҳбатлашиб ўтирган қўшнилари билан эса улар билан иши йўқ, "Ҳа, кўчиб кетаяпсизларми?", — дейишади-да, ҳамма нарсани ортиб бўлишгач, ўғирларга оқ йўл тилашади. Маълум бўлишича, уйни ўмарганлар хонадон соҳиби оила аъзолари билан дам олишга кетганидан фойдаланишган экан.

Одамнинг ишонгиси келмайди, худди кинолардагидек, тўғрими? Аммо афсуски, бу аччиқ ҳақиқат.

Кейинги подъезддаги бир қўшни эса ўзи яшайдиган хонадонни гиёҳвандлар йиғиладиган масканга айлантириб олган экан. Яхшики, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи орган ходимлари уни шериклари билан жиноят устида қўлга олишибди. Қўни-қўшилари хайрон, "туппа-тузук бола эди" дейишдан нарига ўтишмабди. Бошқа бир йигит кечаси уйга қайтганида лифтда унга безори ҳужум қилибди. Тўполонни эшитиб чиққан акасида бошқа ҳеч ким эшигини ҳам очмабди. Эрталаб эса лифтдаги кон доғларини кўриб, ҳамма "нима бўлди?" дея бир-биридан сўрашмиш...

Онда-сонда бўлса-да, ураб турадиган бундай ҳолатларнинг ўзи беришига, бундан-да ачинарлиси, турли қўринишдаги жиноятларнинг тобора урчиб бораётганига "Менга нима?" қабилида иш кўришимиз, локайдилик, бепарволикка берилишимиз сабаб эмасмикан?!

"МЕН МЕНГА НИМА ДЕСАМ, СЕН МЕНГА НИМА ДЕСАН..."

Шу ўринда анча йиллар бизга қўшни бўлиб яшаган Ўзбекистон халқ артисти Мукамбар Раҳимовани эслаб ўтишни хоиз деб билдим. Айни пайтда маҳалламиздан кўчиб кетган бу аёлни кўпчилик Мукамбар "ака" деб қақираб ва бунинг ўзига яраша сабаби бор эди. Дейлик, кўч ишламай қолди. "Ака" шу заҳоти ишга киришар ва муаммо тезда бартараф этиларди. Ёки кимдир уйини таъмирлаш мақсадида қурилиш материаллари олиб келиб, лифтда ташимокчи бўлса, қаршилиқ кўрсатарди. "Лифт одам ташинишга чиқарилган. Бўзилиб қолса, ёш болалари ёки қариялар қандай қилиб юқорига кўтарилишди?" Нарсаларнинг зинадан олиб чиқ" деб турар оларди. Бундан ташқари, нафақат бизнинг подъезд, балки уйимиз атрофида кўзқулоқ бўлар, айниқса, бегона одам пайдо бўлса, дарҳол сўраб-суриштиришга тушарди. Шу боис бўлса, керак, чирик ўчса ҳам, иссиқ ё совуқ сув келмай қолса ҳам қўшилари Мукамбар "ака"ни қидириб қўлишарди. Ҳамма нарсасга аралашверганидан бояқишни кўпчилик ёмон ҳам кўрар, бу ҳақда гап очиб, "Сизга нима? Билганини қилмайдими?" деганимда жаҳли қичиб, "Мен менга нима десам, сен менга нима десанг, қолганлар ҳам шундай деса, инсон эканлигимиз қаерда қолди? Бепарволикнинг эртаси нима бўлишини биласанми?" дея танбех берган эди...

Таъкидлаш лозим, ер юзидagi бирор миллат ёки элатда айнан ўзбек халқигагина хос ва мос бўлган урф-одатлари қадриятларини топиш мушкул. Айниқса, қўни-қўшничилик борасида. Яхши эслаймиз, болалик пайтларимда маҳалламиздаги деярли барча ҳовлиларда девордан қўшничиликка ё эшик ўрнатилган, ёки туйнук очилган эди. Кимнингдир уйда тансиқ таом тайёрланса, шу туйнук орқали қўшнисига илинardi. Бирор хонадондаги бўйи етган қизга совчи келганда эса онаси уйда йўқ бўлса, қўшни аёл бемалол совчиларни кутиб олаверарди... Энди-чи...

1973 йилда отам жарроҳлик амалиётини бошидан ўтказиб, касалхонага тушиб қолди. Қаҳратон қиш, онам касалхонадан қайтаётиб йиқилиб тушиб, қўлни синдириб олади. Биз болалар "ёйман-кечман" деган ёшдамиз. Катта-миш 16, кенча синглимиз эса эндигина бир ёшга тўлган. Ушунда қўшниларимиз навбат билан бизниқча қичиб, галма-гал овқат пиширишгани, кийимларимизни ювиб, дазмоллашгани сира ёдимдан чикмабди.

Шу ўринда яқин ўтмишга қайтишни

Қўшничилик — минг йилчилик эмасми?..

лозим топдим. Хуллас, вақти келиб, отам касалхонада оламдан ўтди. Уйга олиб келишимиз билан оптимиздан уч-тўрт нафар ёши улуг қўшилариимиз кириб келишган ва таъзия билдирди, "Биздан нима ёрдам керак?" дея сўрашган эди. Онам барча нарсаларни тайёрлаб қўяганини айтгач, жанозага ўзлари бош-қош бўлиб, маҳаллага ҳам хабар беришлари, агар бирор нарсга керак бўлса, бемалол мурожаат қилишимиз мумкинлигини айтиб, қайтиб кетишганди.

Шуқри, бундай қўшилари ҳозир ҳам бор. Яқинда бир оғайнимнинг отаси қаёққа қилди. Эшитган заҳоти етиб бордик. Отахоннинг тўрт нафар ўғли эшик олдида қўл қовуштириб турибди. Ҳизматда эса қўшилари — бири қабристонга югурган, иккинчиси фассолни олиб келишга жўнаган, яна бири уч-тўрт нафар ўспиринларга бош бўлиб, тобутни тайёрлаш билан машғул, қолганлари ака-укалар қаторида туриб, жанозага келаятганларни кутиб олишмоқда...

Қўшнинг тинч — сен тинч!

Тан олиш керак, вақт ўтган сайин қўшнисини ўзининг туғишгандек қабул қиладиган, яхши-ёмон қўнларида камарбаста бўладиган инсонлар камайиб бормоқда. Биргина мисол, ҳовлимиз бузилгач, қўп қаватли уйга кўчиб ўтдик. Шунга ҳам 35 йил тўлибди. Уйимиз бир подъезднинг ўзида 48 та хонадон жойлашган. Илгари ҳар бир хонадон аҳлини яхши танирдим. Йиллар ўтиб, эски қўшилари кўчиб кетди. ўрнига янгилари келди. Айни дамда 48 та хонадондан 15 та эски қўшнини ҳисобга олмаганда, яна 15 таси билан салом-алик қилишим баробарида, қолган 18 тасини умуман танимайман. Уларнинг орасида кўчиб келгач, ярим йил, бир йил яшаб, яна кўчиб кетганлари қанча...

Аслини олганда, қўшни билан танишиш, аниқроғи, ўзини таништириш янги кўчиб келгандан лозим эмасмикан?! Кўп гувоҳи бўлганман, яқин ўтмишда бирор оила кўчиб келгач, вақтини топиб, ён-атрофдаги қўшилариини йиғиб, дастурхон ёзарди. Бир пиёла чой баҳона, янги қўшни меҳмонларга ўзини таништирар, "Мана қўшни бўлдик, энди тобуткашимиз. Тўй ё маъракаларга бизни ҳам қақиринлар" дея улар билан танишиб оларди. Икки-уч соат ўтгач эса унинг аёли ҳам танишимиз мақсадида қўшни аёллари меҳмонга қақирарди.

Бу ерда гап бир пиёла чой билан ярим коса овқатда эмас, асло! Шуқри, нон билан чой ҳамманинг ҳам уйда топилади. Гап йўқолиб кетаётган қадриятларимизни, қўшничилик одобларини сақладан ташқари, энг асосийси — содир этилиши мумкин бўлган жиноятларнинг олдини олиш ҳақида кетмоқда.

Энг ачинарлиси, бугунги кунда айрим кимсалар қўшнингиз ҳаққидан қўрқмай қўйди. Ўқияпмиз, эшитаёпмиз, — кимдир қўшнингиз деворидан ошган, яна кимдир очик дарвозадан, бошқаси деразадан кирган. Қўшнингиз ҳаққидан

қўрқшни эса парвойига ҳам келтирмайди...

Қўшнингиз ҳаққи

Қўшничилик масаласига муқаддас динимизда ҳам алоҳида эътибор қаратилган. Жумладан, Расулulloх (соллаллоху алайҳи васаллам) муборак ҳадисларида шундай марҳамат қилган эканлар: "Жаброил менга қўшничиликнинг ҳақ-ҳуқуқлари тўғрисида шунчалик узоқ ўқидирдики, мен ҳатто қўшилари бир-биридан мерос олишни ҳам тайинласа керак деган ҳаёлга бордим".

Шайх Муҳаммад Содиқ Муҳаммад Юсуф раҳимахуллох эса "Яхшилик ва сила раҳи" номли китобларида қўшничилик ҳақида қуйдаги жумлаларни битганлар: "Билиб қўйингларики, мусулмон — қўшниси ундан саломат бўлган кишидир". "Ислом", "мусулмон" сўзлари "саломатлик", "тинчлик" маъноларини ифода этади. Шунинг учун "мусулмон" — ўзга одамлар, хусусан, қўшниси унинг ёмонликларидан тинч ва саломат бўлган шахсдир" дейилмоқда.

"Нафис қўлида бўлган Зотга қасамки, ҳеч бир киши, агар қўшниси унинг ёмонлигидан омонда бўлмас экан, жаннатга кирмайди".

Ҳадисдан қўшнингиз ҳақлари, қўшнга ёмонлик етказмаслик, балки унга яхшилик қилишининг нақадар улуг амаллар эканини билиб оламиз. Одамларга ёмонлик қилмаслик, зарар етказмаслик, уриб-сўкмаслик, жонига, молига, обрўсига путур етказмаслик — буларнинг барчаси иймон, Ислом, ҳўқрат, яхшилик аломатлари экан. Қўшиларига ёмонлик қилиб юрадиган, қўшилари унинг ёмонлигидан қўрқиб турадиган одам жаннатга кирмас экан.

Ушбу ҳадисдан қўни-қўшилари билан муомалани яхшилаш, уларга озор бермаслик вожиблигини ўрганиб олар эканмиз. Абу Хурайрадан ривоят қилинади: "Набий соллаллоху алайҳи васаллам: "Ким Аллоҳга ва оҳират кўнига иймон келтирган бўлса, қўшнисига озор бермасин. Ким Аллоҳга ва оҳират кўнига иймон келтирган бўлса, яхшиликни гапирсин ёки жим турсин" дедилар.

МЕНИНГ МАҲАЛЛАМДА ЖИНОЯТ СОДИР ЭТИЛМАСЛИГИ КЕРАК!

Шу ўринда табиий савол туғилади. Дейлик, бирор хонадонда ўғирликми ё бошқа жиноят содир этилгач, биринчи галда ён қўшиларидан, профилактика инспекторидан, қолаверса, МФЙ раисидан сўраб-суриштирилади. "Қўрмадим-эшитмадим-билмадим" қабилида иш қўрувчи қўшилари ҳақида юқорида фикр билдирдик. Профилактика инспекторларига келсак, илгари ишлаганларини тани эдим, ҳозир тез-тез алмашиб туришди. Эшитишимча, яқинда ана янгиси тайинланбди, уйларга ташриф қозони тарқатиб чиқибди. Энди навбат МФЙ раисига: очиги, сўнгги беш-олти йилда улар кўп марта алмашди, сабабини билмайман. Орада бу ўрин анчагача бўш ҳам



GADRIYAT

Ғофуржон АЛИМОВ,
"НУҚУ"

турди. Таъкидлаш лозим, маҳалла фуқаролар йиғини раиси лавозими шунчаки мансаб эмас. Аслида бу лавозимга қўлни қўрган, тажрибали, кези келганда, орасидан гап қонган қўни-қўшнини муросяга келтира оладиган, ҳалол-пок инсонлар сайланиши керак.

Яқинда Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини мувофиқлаштириш бўйича республика кенгашининг 1-ярим йиллик яқунларида бағишланган видеоселектори ўтказилди. Уни олиб борган кенгаш раиси Шавкат Жавлоновнинг маълум қилишича, жорий йилнинг ўтган даврида мамлакатдаги 6 107 та маҳаллада умуман жиноят содир этилмаган бўлиб, ўтган йилнинг шу даврида бу кўрсаткич 4 378 тани ташкил этган. Маҳаллалардаги умумий жиноятлар сони эса 12 171 тани ташкил этган. Бу кўрсаткич 30,4 фоизга каймаган. 1 138 та маҳаллада эса жиноят сони ошган.

Ўрни келганда яна бир гап. Ушбу мақолали тайёрлаш жараёнида қўни-қўшничилик муносабатлари, "Менинг маҳалламда жиноят содир этилмаслиги керак" деган шioriнинг ижроси юзасидан жойлардаги МФЙлар томонидан амалга оширилган ишлар ҳақида Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини мувофиқлаштириш бўйича Республика кенгаши бошқаруви раиси Шавкат Жавлоновнинг фикрларини билишни мақсад қилдим. Аммо кенгаш раиси билан учрашишнинг иложи бўлмади. Ҳар борманида "Раис йиғилишда" деган жаоваб билан орта қайтавердим. Қилган қўнроқларимга ҳам худди шундай жаовоб олгач, ҳайрон бўлдим. Наҳотки, раиснинг қуни фақат йиғилишлар-у тадбирлар билан ўтса? Балки раиснинг бундан хабари ҳам йўқдир? Ёки ходимлари ундан мурожаатимни яширишгандир?! Бирок, нима бўлганда ҳам амалдаги қўнунларимизга қўра, ОАВ ходими раҳбар қабулида бўлиш ҳуқуқига эга бўлатуриб, бу ваколатидан фойдаланишда баъзан турли тўсиқларга дуч келаятганлигини таъкидлаган ҳолда, бирор юмуш билан мурожаат қилмоқчи бўлиб, охирикўиб сарсон-саргардон бўлаятган фуқаронинг аҳволини тушуниб олаверинг...

Хулоса ўринда айтиш лозимки, мақолаимиз аввалида айтганимиздек, қўшничилик азалий қадриятларимиздан бири бўлиб, бугун унинг қадрига етмас эканмиз, эртага ўқитиб қўйишимиз ҳеч гап эмас. Қолаверса, халқимизда "Қўшничилик — минг йилчилик" деган гап ҳам бор. Шундай экан, инсоний фазилатларингизга бир намунаси бўлган қўшничилик муносабатларини мустаҳкамлашимиз, ён-атрофимизда бўлаётган воқеа-ҳодисаларга беварқ қарамаслигимиз, инсон фақат ўз дарди билан эмас, ўзгалар дарди билан ҳам яшashi эса унинг бу номга қанчалар лойиқ эканлигини кўрсатиб беришини асло унутмаслигимиз шарт!

Мажбурий ижро бюросининг Наманган вилоят бошқармаси, шаҳар ва туманлар бўлимлари томонидан жорий йилнинг ўтган олти ойи давомида энергия ресурслари, қаттиқ маиший чиқиндилар учун тўловларнинг ўз вақтида ва тўлиқ ундирилиши, электр, табиий газ ва ичимлик суви тармоқлариغا ноқонуний улашни ҳамда талон-тарож қилиш ҳолатларини аниқлаш, бартараф этиш ҳамда олдини олиш, шунингдек, суд ҳужжатлари ижросини таъминлаш борасида тизимли чора-тадбирлар кўриб келинмоқда. Бу борада амалга оширилган ишларнинг жорий йил 6 ойлик таҳлили ҳам фикримизни исботлаб турибди.

Қарийб 4 млрд. сўмлик зарарни ундириш чоралари кўрилди.

Биргина энергия ресурслари ва сув таъминоти учун салкам 625 миллиард сўм миқдоридagi қарздорлиқни ундириш чоралари кўрилди. Бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 228 миллиард 692 миллион сўм кўп, демакдир. Мазкур жараёнда бюронинг қонун доирасидаги ваколатларидан самарали фойдаланилмоқда. Жумладан, 150 миллиард сўмлик қарздорлиқни тўлаш ҳақида 450 мингдан ортиқ қарздорга талабнома юборилди. Шу тариқа электр энергиясидан 73,6 миллиард сўм, табиий газдан 51,5 миллиард сўм ва ичимлик сувидан 3,8 миллиард сўмдан ортиқ қарз ундирилди.

Қарздорлиқни иш ҳақидан ушлаб қолиш бўйича иш берувчиларга юборилган 25 миллиард сўмлик 13 мингта талабномага асосан электр энергияси учун 14 миллиард, табиий газ учун 2,5 миллиард ва ичимлик суви учун 934 миллион сўм қарздорлик ҳам бартараф этилди.

Бюро органлари томонидан, шунингдек, электр, газ узатиш ва тақсимлаш тармоқлариغا ноқонуний улашлар, талон-тарож қилиш ҳолатларини аниқлаш ҳамда бартараф этиш, бу каби ноқонуний ишларнинг олдини олиш борасида қулиқ назорат тадбирлари ўтказиб келинмоқда. Шу мақсадда олиб борилган тезкор тадбирлар натижасида биринчи ярим йилликда энергия ресурслари ва табиий газдан фойдаланиш қоидаларини бузиш билан боғлиқ 1319 та ҳуқуқбузарлик аниқланиб, етказилган 3 миллиард 921 миллион сўм зарарни таъминотчи корхоналар фойдасига ундириш чоралари кўрилди. Бу борада 6 та жиноят иши кўзгатилаб, жазо муқаррарлиги таъминланди. Масалан, бюронинг Мингбулоқ туман бўлими томонидан жорий йилнинг 11 июнь куни ўтказилган назорат тадбирида "Ингичка" маҳалла фуқаролар йиғини Илғор кўчасида яшовчи А.Абдурахмонов уйининг томида яширин равишда электр ҳисоблагичдан ташқари тармоққа улашиб олгани аниқланган. Мазкур ҳолат бўйича хонадон эгаларига нисбатан далолатнома расмийлаштирилиб, ҳисоб-китоб

Шўхрат ҚОСИМОВ,
МИБ Наманган вилоят
бошқармаси бошлиғи

қилинганда, туман электр тармоқлари корхонасига етказилган зарар салкам 39 миллион сўмни ташкил этди.

Хонадон аъзолари тармоқдан тўғри фойдаланишганда эди, шунча чиқимдор бўлишмасмиди?! "Фойда қиламан" деб ортиқча ташвиш орттириб олган бундай кишиларнинг қилмишидан дилинг гашланади.

Албатта, зарарни тўлаш жуда аччиқ. Айниқса, у "отнинг қалласидек" бўлиб кетса! Шундай экан, ҳар бир истеъмолчи тармоқдан тўғри фойдаланса, юқоридagi каби ҳолатлар юз бермайди.

Суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини ижро этиш соҳасидаги фаолиятимиз ҳам тизимли чора-тадбирлар доирасида

амалга оширилмоқда. Жумладан, жорий йилнинг ўтган даврида иш юритишда бўлган жами 692 миллиард сўмлик 162 879 та ижро ҳужжатида 129 869 тасининг ижроси таъминланди.

Албатта, жамиятда қонунийликни таъминлаш устувор ва зифалардан биридир. Бунда, биринчи навбатда, фуқароларга қонунга ҳурмат руҳини сингдириш, уларнинг ҳуқуқий маданиятини ошириш муҳим аҳамият касб этади. Шундан келиб чиққан ҳолда, бошқарма, шаҳар ва туманлар бўлимлари томонидан маҳалла фуқаролар йиғинлари, корхона ва ташкилотларда соҳага оид норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг мазмун-муҳияти юзасидан тушунтириш ва тарғибот тадбирлари мунта-

162 879 та ижро ҳужжатида 129 869 тасининг ижроси таъминланди.

зам ўтказиб келинмоқда. Бундай тадбирларда фойдаланилган энергия ва сув ресурслари учун истеъмолчилар томонидан тўловларни ўз вақтида ва тўлиқ амалга ошириш ҳамда тармоқлардан ноқонуний фойдаланишнинг ҳуқуқий оқибатлари юзасидан тушунчалар берилмоқда. Жорий йилнинг биринчи ярмида жами 2 524 та ана шундай тарғибот тадбирлари ўтказилди.

Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари билан ишлаш тизимини тубдан такомиллаштиришга доир чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармони асосида бошқарма, шаҳар ва туманлар бўлимлари томонидан мурожаатларни ҳал этишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Шу билан бир қаторда, бошқарма раҳбарияти томонидан мунтазам равишда шаҳар ва туманларда сайёр қабуллар ўтказилиб, аҳолининг соҳага оид муаммолари, мурожаатлари эшитиб борилмоқда, уларни ҳал этиш чоралари кўрилмоқда.

Мамлакатимизнинг суд-ҳуқуқ соҳасида амалга оширилаётган ислохотлар халқимизнинг муносиб ҳаёт кечиришини таъминлаш билан бирга, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларининг суд орқали ҳимоясини таъминлашга қаратилган бўлиб, меҳнатга оид муносабатлардан келиб чиқадиган низоларнинг ҳал этилишига ҳам алоҳида эътибор қаратилмоқда.

MUNOSABAT

МЕҲНАТГА ОИД НИЗОЛАР уларнинг кўрилишида қонунчиликдаги муаммолар

Мисолларга мурожаат қиладиган бўлсак, юртимиздаги фуқаролик ишлари бўйича судларда 2017 йилда 1 417 та, 2018 йилда эса 1515 тадан ошдиқроқ меҳнат низолари кўрилган. Шунингдек, давво тартибда (низоли бўлган) иш ҳақини ундиришлар ўтган йили 1417 тани ташкил этган. Ишга тиклаш ҳақида келиб тушган давво аризаларидан ҳар йили деярли 46 фоизи, иш ҳақини ундириш ҳақидаги давволарнинг эса 90 фоизга яқини қаноатлантирилган. Бу билан айрим корхона ва муассасалар раҳбарлари "Мен ҳўжайинман, нима қилсам, қилавераман" қабилида амалдаги қонунларга беписандлик, ҳурматсизликни намойён қилаётган бўлсалар, бошқалари меҳнат қонунчилигидан беҳабар эканликларини билдириб қўймоқдалар.

Меҳнатга оид низоларни кўришда судьялар ўз ваколатлари доирасидан келиб чиқиб, меҳнат қонунчилигини бузган иш берувчиларга нисбатан ҳусусий ақримлар чиқариш орқали муносабат билдириб, ходимнинг мажбурий ишсиз юрган — проғул қулла-ри учун ундирилдиган иш ҳақини уларнинг зиммасига юклямоқдалар.

Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодексига мувофиқ, ҳар бир шахснинг меҳнат ҳуқуқларини ҳимоя қилиш қалфолатланади. Бу ҳимоя меҳнат тўғрисидаги қонун ҳужжатлари риоя қилинишини назорат қилувчи ҳамда меҳнат низоларини кўрувчи органлар томонидан амалга оширилади.

Суд-ҳуқуқ соҳасида амалга оширилган ислохотлар натижасида ўз ечимини деярли топган ҳолатлардан бири сифатида, айрим тоифадаги ходимларни (давлат органлари, прокуратура, ички ишлар, давлат хавфсизлик хизмати, ҳарбий хизматчилар ва бошқа) ишга тиклаш билан боғлиқ низолар судларда давво тартибда кўрилмасдан келинганлиги ҳолатлари бартараф этилиб, фуқаролик ишлари бўйича судлар томонидан кўрилаётганлигини кўрсатиш мумкин.

Баъзи ҳуқуқшунослар айрим тоифага киритилган шахсларнинг меҳнат низолари мазкур идораларнинг низомлари асосида тартибга солинишини таъкидлайдилар. Хусусан, улар Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 14 январдаги Қарори билан тасдиқланган "Ўзбекистон Республикаси фуқаролари томонидан ҳарбий хизматни ўташ тартиби тўғрисида"ги Низомни келтирган бўлсалар-да, мазкур низомнинг 335-бандида фуқарони ҳақиқий ҳарбий хизматга тиклаш суд қарорига асосан амалга оширилиши кўрсатилган.

Амалиётда мазкур тоифадаги шахслар асосан ўзлари ишлаб келаётган корхона ва муассасанинг юқори органларига мурожаат қилишар эди. Аксарият ҳолатларда эса юқори инстанциянинг жавоблари бир хилда, яъни судларга мурожаат қилиш ҳуқуқи тушунтирилган бўлиб, ўз навбатида, суд органлари Меҳнат кодексининг 276-моддасида "қонунда белгиланган тартибда кўрилиши" кўрсатилганлиги сабабли ишни юритишдан тугатиб келган.

Таъкидлаш лозимки, сўнгги икки ярим йил ичида судлар томонидан ишлар кўрилиши-

Айрим раҳбарлар қонунларга беписандлик, ҳурматсизликни намойён қилаётган бўлсалар, бошқалари меҳнат қонунчилигидан беҳабар эканликларини билдириб қўймоқда.

да сезиларли ислохотлар амалга оширилди. Жумладан, 2017 йилда маъмурий ишлар бўйича судлар ташкил этилиши мансабдор шахсларнинг хатти-ҳаракатларига нисбатан киритилган шикоятларга ўз вақтида баҳо берилишига сабаб бўлди. Шунингдек, 2018 йил 1 апрелдан кучга кирган Маъмурий суд ишларини юритиш тўғрисидаги кодекснинг қабул қилиниши билан "айрим тоифадаги ходимлар"нинг низолари кўрилишига барҳам берилди. Хусусан, кодекснинг 26-моддасида маъмурий судларга фуқаролар ва юридик шахсларнинг бузилган ёки низолашаётган ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш тўғрисидаги, маъмурий ва бошқа ҳуқуқий муносабатлардан келиб чиқадиган ишлар тааллуқли эканлиги, Ўзбекистон Республикаси Конституциявий судига, фуқаролик ишлари бўйича судларга, иқтисодий судларга ва ҳарбий судларга тааллуқли ишларни қўрмаслик белгилаб қўйилди.

Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик процессуал кодексининг 26-моддасида эса фуқаролик, оила, меҳнат, уй-йўри, ер тўғрисидаги ва бошқа муносабатлардан юзага келадиган низолар бўйича ишлар, агар тарафлардан ҳеч бўлмаганда биттаси фуқаро бўлса, фуқаролик ишлари бўйича судга тааллуқлилиги кўрсатилган. Бу билан яна "айрим тоифадаги ходимлар"нинг меҳнат низолари билан боғлиқ давволарини муҳокама қилиш қайси суд судловига тааллуқли деган муаммо кўтарилди.

Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик процессуал кодексининг нормаларига кўра, ҳар қандай шахс бузилган ёки ни-

золашилаётган ҳуқуқи ёхуд қонун билан қўриқланадиган манфаатини ҳимоя қилиш учун фуқаролик суд ишларини юритиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда фуқаролик ишлари бўйича судга мурожаат қилишга ҳақли эканлиги белгилаб қўйилган.

Қонуннинг мазкур талабидан келиб чиққан ҳолда, Ўзбе-

кистон Республикаси Олий суди фуқаролик ишлари бўйича судлов ҳайъати томонидан берилган кўрсатмага асосан ҳозирги кунда "айрим тоифадаги ходимлар"ни ишга тиклаш низолари фуқаролик ишлари бўйича судлар томонидан кўрилишига кўрсатма берилди. Бироқ, шу кунгача Меҳнат кодексининг 276-моддасида кўрсатилган "айрим тоифадаги ходимлар"нинг меҳнат низолари қонунларда белгиланган тартибда кўрилиши бўйича қонун нормаси қабул қилинганга йўқ.

Мазкур қонун нормаларидан шуни ҳулоса қилиш мумкинки, юқорида қайд этилган ходимлар ҳам Ўзбекистон Республикаси фуқароси сифатида ўзларининг меҳнатга оид низоларини ҳал этиш учун фуқаролик ишлари бўйича судларга мурожаат қилишлари қафолатланган. Шунга кўра, Меҳнат кодексининг 276-моддасида кўрсатилган айрим тоифадаги давлат хизматчиларининг меҳнатга оид низоларини "қонунда белгиланган тартибда кўриб чиқилиши" деган норма бўйича Фуқаролик процессуал кодексига тегишли қўшимча ва ўзгартришлар киритиш лозим. Хусусан, ҳарбий хизматчилар (ҳарбийлар, давлат хавфсизлик хизмати ходимлари)нинг Ўзбекистон Республикаси ҳарбий суди, прокуратура, судья лавозимларидадан овоз қилиш бўйича прокуратура ва Кенгаш қарорлари устидан келтирилган давво аризалари Ўзбекистон Республикаси Олий суди судловига тааллуқлилиги ва бу тоифа ишлар Олий суднинг ноумайим мuddатга ўтган судьялари томонидан қўрилишининг белгиланиши юзасидан тақлиф киритиш мақсадга мувофиқ деб ҳисоблаймиз.

Маъруфжон ТАЖИБОВ,

Ўзбекистон Республикаси

Судьялар олий кенгаши ҳузуридаги
Судьялар олий мактаби доцент в.в.б.

«Ўзбекизоқовқатхолдинг» компанияси Болгариядаги «Манжуков» компанияси билан болалар бўтқаси ишлаб чиқаради.

15-AUGUST 2019-Y.
HUGUQ N: 33
(1178)

7



FAOLIYATIDAN

Абу Али ибн Сино келажак авлод шифокорларига инсон соғлиғига ҳеч қачон хиёнат қилмаслик, ҳар қандай шароитда ҳам беморга бегараз ёрдам кўрсатиш каби олижаноб фазилатларни мерос қилиб қолдирди.

Аммо беш қўл баробар эмас деганларидек, улар орасида қинғир йўллар билан пул топишни мақсад қилганлари ҳам учраб турибди. Хўзурига шифо истаб келаятган беморлардан муолажа ва жаррохлик амалиётлари учун ҳеч қўрқмасдан пора талаб қилаётган, халатининг чўнтагига пул солиб қўймаган беморларга қўл учидан истар-истамас хизмат кўрсатаётган, давлатимиз томонидан бепул ажратиладиган дори-дармонларни аҳолига пуллаб ўз ҳаётини қаппайтираётган, тиббий билим ва малакаси талаб даражасида бўлмаган таниш-билишларини пора эвазига тиббиёт бирлашмаларига ишга жойлаштиришга ҳаракат қилаётган, бир сўз билан айтганда,

Тамагир хирург

да, ҳаром лўқма билан кун кечиришни ўзига одат қилган айрим тубан шифокорлар ҳозир ҳам учраб тургани жамиятимиздаги соғлом муҳит-

Файратжон СУЛТОНОВ,
Департаментнинг
Хоразм вилоят
бошқармаси бошлиғи



га салбий таъсир кўрсатмоқда.

Урганч туман тиббиёт бирлашмаси шошилини тиббий ёрдам бўлими врач-хирурги Нодир Эгамов (исм-фамилиялар ўзгартирилган) енгил даромад топиш мақсадида қабул қилган беморларни тамагирлик йўли билан даволашга бел боғлайди. Н.Эгамов бемор Отажон Собировни Урганч туман тиббиёт бирлашмаси шошилини тиббий ёрдам бўлимига ётқизиш, операция қилишни ваъда қилади ва эвазига 1 миллион сўм сўрайди.

Хоразм вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси томонидан берилган хизмат текшируви хулосасига кўра эса навбатчи хирург Н.Эгамов мустақил равишда, бўлим бошлиғи ва бошқаларга боғлиқ бўлмаган ҳолда беморларга касаллик

тарихи очиш, уларни бўлимга ётқизиш, операция тайинлаш ва ўтказиш ваколатига эга эмас эди.

О.Собиров ушбу ноқонуний ҳаракат юзасидан Иқтисодий жиноятларга қарши курашиш департаментининг Урганч туман бўлимига мурожаат қилди. Ариза асосида ўтказилган тезкор тадбирда шифокор Нодир Эгамов бемор Отажон Собировдан ўз ваколатига кирмаган операцияси учун 1 миллион сўм пулларни олаётган вақтда қўлга олинди.

Порахўрликни, тамагирликни касб қилган ҳеч бир шахс жазосиз қолиб кетмайди. Бундай қилмиш эртами-кечми барибир фош бўлиши аниқ. Тамагир шифокор устидан жиноят иши қўзғатилиб, у суд томонидан тегишли жазога тортилди.

Департаментнинг Қашаги туман бўлими ходимлари бошқа ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар ходимлари билан ҳамкорликда фуқаро Я.С.нинг мурожаати юзасидан тезкор тадбир ташкил этишди.

Пинҳона «бизнес» сири

Шукур ХОЛИКУЛОВ,
Департаментнинг Қашаги туман бўлими бошлиғи

Унда маълум бўлишича, туманнинг "Ойнакўл" МФЙ Катта-туба қишлоғида яшовчи фуқаро Н.Ж. шу қишлоқда жойлашган "Б.Э." МЧЖ биносининг ёрдамчи хўжалиги ҳонасида жувоз ускунаси ўрнатиб, қонунга хилоф тарзда ёғ ишлаб чиқариш билан шуғулланаётган экан.

Тадбир давомида яширин цехдан жувоз ускунаси, 105 килограмм чигит, 500 килограмм зифир дони, 100 килограмм кунжара ва бошқа жами 4 миллион 147 минг 500 сўмлик товар-моддий бойликлар ашёвий далил сифатида олинди.

Судда эса жувозкашга пинҳона "бизнес"и сирини тушунтириб беришига тўғри келди...

«Ўрикзор»даги кўкатфуруш

Зиёбек ХОЛИҚБЕРДИЕВ,
Департаментнинг Яқкасарой туман бўлими бошлиғи

Мамлакатимизда бошқа давлатларда деярли учрамайдиган, иқтисодийдига, фуқаролар манфаатига зид бўлган "қора бозор"га барҳам бериш юзасидан кўпалаб чоралар кўрилмоқда. Чунончи, барча тижорат банкларида валюта айирбошлаш шохобчалари фаолияти йўлга қўйилган бўлиб, фуқаролар валюта олиш ва уни сўмга алмаштириш операцияларини эркин амалга оширишмоқдалар. Валютани нақдлаштириб олиш учун эса махсус банкоматлар ҳам ўрнатилган.

Шундай бўлса-да, жойларда "қора бозор"лар ҳанузгача фаолият юритмоқда. Айримлар эса яратилган имкониятдан фойдаланиш ўрнига, улардан кўнгил узолмаяпти. Панапасткамда "валюта сотиб оламан" деб турган кимсалар учраб турибди.

Бош прокуратура ҳузуридаги Иқтисодий жиноятларга қарши курашиш департаменти ходимлари томонидан бундай ҳолатларга барҳам беришга қаратилган чора-тадбирлар кенг кўламли давом эттирилмоқда. Жумладан, Департаментнинг Яқкасарой туман бўлими ходимлари томонидан ўтказилган тезкор тадбирда фуқаро Акбар Охунов ноқонуний даромад орттириш мақсадида "Ўрикзор" бозори ёнида махсус миқозга 6 200 АҚШ долларини 52 миллион 762 минг сўмга сотаётган вақтида ашёвий далиллар билан ушланган.

Маъмур ҳолат юзасидан Жиноят кодексининг тегишли моддалари билан жиноят иши қўзғатилди. А.Охуновнинг қилмиши жиноят ишлари бўйича Яқкасарой туман судининг очик сайёр суд мажлисида кўриб чиқилиб, унга тегишли жазо тайинланди.

Ушбу жиноятга қарши қанчалик курашилмасин, ён-атрофимизда бундай ноқонуний ишларнинг юз бераётганига одамлар беварқ қарамоқда. Ҳатто, валютафурушлар айрим фуқароларга қалбаки доллар сотган ҳолатлари ҳам учраяпти. Шунинг учун ҳам ким бўлишдан қатъи назар, ҳар бир фуқаро бу борада қонуний йўл тутса, аввало ўзи чув тушиб қолмайди. Бу билан эса валюта айирбошлаш билан боғлиқ қонун бузилишларнинг олдини олишга ўз ҳиссасини қўшган бўлади.

Ногиронликнинг «баҳоси» қанча?

Отабек АЗИМОВ,
Департаментнинг Андижон вилоят
бошқармаси инспектори



Республикаимизда аҳолининг эҳтиёжманд қатлами, айниқса, ногиронлиги бўлган шахсларнинг ижтимоий ҳимоясини таъминлашга қаратилган тизимли ишлар амалга оширилмоқда.

Қабул қилинаётган қонун ҳужжатлари билан мамлакатимизда ногиронлиги бўлган шахсларнинг моддий таъминоти яхшиланиб, жамиятда уларнинг ўз ўрнини топишига муносиб шарт-шароитлар яратилмоқда.

Шунга қарамай, маъмур соҳада ишлаб, ногиронлиги бўлган шахсларга хизмат кўрсатиш, уларнинг қонуний ҳуқуқларини рўйба қилириш

эвазига ўз ҳаётини қаппайтириб олишнинг "ҳавоси" ни олган шахслар ҳам учраб турибди.

Ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар, жамоат ташкилотлари ва ОАВ томонидан коррумпция ва суиистеъмолликларга қарши кураш бўйича олиб бориладиган ҳуқуқий тарғибот ишларига қарамай бу соҳада қонун бузилишлар учраб турибди. Хусусан, Балиқ-

чи тумани кўп тармоқли марказий поликлиникаси врач-травматолог ва онколог Б.О. фуқаро Д.А.ни доимий равишда тиббий кўриқдан ўтказиб келган ҳолда ундан касаллик тарихидан кўчирма ёзиб бериш эвазига 140 минг сўм ҳамда кейинчалик Шахрихон туманлараро тиббий меҳнат экспертизаси комиссияси мансабдор шахслари орқали умрбод ногиронлик ғруҳига чиқариш эвазига 200 АҚШ доллар талаб қилиб олган вақтида ашёвий далиллар билан ушланган.

Жиноят ишлари бўйича Балиқчи туман суди томонидан фуқаро Б.О.га оид жиноят иши кўриб чиқилиб, унга нисбатан тегишли жазо тайинланди.

Сих ҳам, кабоб ҳам куйди...

Бирор шахснинг таржimai ҳоли тўлдирилаётганида "олий маълумотли" деган ёзувга кўзингиз тушиши билан дилингиз қанчалар равшан тортса, "муқаддам судланган" жумлалари ўн ҳисса кўпроқ ранжитида.

Бухоро тумани Ўзбакон қишлоғида тутилган Рўзимурод Самиев (исм-фа-

милиялар ўзгартирилган) олий маълумотли, икки нафар фарзанди бор. Умуман олганда, бир йигитга ҳаётда берилиши мумкин бўлган бахт эгаси. Аммо у бундай инъомни эмас, жиноят йўлини танлади. Йўқса, олий маълумотли киши, аввало, қонунларни англаши, унга итоат қилиши керак эмасмиди?..

Маълумки, тегишли қонун ҳужжатларида юртимиз ҳудудида чет эл валютасини сотиб олиш ва сотиш жисмоний шахслар томонидан фақат ваколатли банклар, уларнинг филиаллари ва

айирбошлаш шохобчалари орқали амалга оширилиши белгиланган. Бирок қонуннинг бу талаби Рўзимурод Самиевни қизиқтирмади.

Таниши Салоҳиддин унга қўнғироқ қилиб, бир ўртоғи 85 миллион сўм пулни АҚШ долларига айирбошламоқчи эканлигини айтган эди, Рўзимурод вақтни ўтказмай, дарҳол учрашув жойини белгиллади. Пири дастгир кўчасидаги кўп қаватли уйлارнинг бирига кириб, харидорига бир АҚШ долларини 8420 сўмдан ҳисоблаб, жами 85 миллион 40

Ақобир АҲМЕДОВ,
Департаментнинг Когон туман
бўлими бошлиғи

минг сўмга 10 100 АҚШ долларини сотган вақтда қўлга олинди.

Суд ҳукмига биноан Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг тегишли моддаси билан айбли деб топишган Р.Самиевга 5 йил муддатга озодлики чеклаш жазоси тайинланди. 10 100 АҚШ долларини давлат ҳисобига мусодара қилинди.



ПОРАГА ЧОРА

Яроқлилик муддати ўтган гўшт ва гўшт маҳсулотлари (колбаса, сосиска ва ҳоказо), сут, қатик, қаймоқ, сметана, мева-сабзавотларнинг сифати йўқолгани, айниб-ачиб қолганини билмай истеъмол қилинганда соғлиққа зарар етказиши мумкин. Бундай нохуш ҳолатларнинг олдини олиш учун эса бозорлар, дўконлар, қушхоналарда озиқ-овқат маҳсулотлари сифатининг доимий назорати йўлга қўйилган. Шунингдек, озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқарадиган корхоналар, қушхоналарда ветеринария, санитария-гигиена қоидаларига амал қилиниши назоратга олинган.

Агросаноат мажмуи ва озиқ-овқат хавфсизлиги таъминлашни устидан назорат инспекцияси туман бўлими ва туман ветеринария хизмати ходимлари "Қуйи Авазбой" МФЙ ҳудудидан ўтган Катта Фарғона канали бўйида фуқаро Н.Козимов (исм-фамилиялар ўзгартирилган) "Давлат ветеринария хизматида рухсат этиш хусусиятига эга ҳужжатларни бериш тартиб-тамоилларидан ўтиш тартиби тўғрисида"ги Низом талабларига зид равишда, рухсатнома олмасдан ноқонуний равишда қушхона ташкил қилганини аниқлашди. Қушхонада Н.Козимовнинг жияни Полвонбек қариндоши Умриддин билан қорамолни санитария қоидаларига амал қилмасдан сўяётгани устидан чиқилди. Қассоблар қушхона фаолияти учун рухсатномани тақдим эта олишмайди. Шу боис тегишли рухсатнома олмай, қушхона ташкил этиб, фуқароларнинг чорва молларини сўйиб беришгадиган хусусида ҳужжатлар расмийлаштирилади.

Хумоюн АБДУРАСУЛОВ,
Риштон туман прокурорининг ёрдамчиси

Полвонбек Козимов қариндоши Умриддин билан агроинспекциянинг туман бўлимига боради. "Ўзим тинчтаман" дея қариндошини ташқарида қолдириб, ичкарига киради. Бошлиқ ўринбосарига учраб, "Қушхона тоғамники, орамизга совуқчилик тушмасин, "хизмат ҳақингиз"ни бераман" дейди. Бошлиқ ўринбосари пора олиш ҳам, бериш ҳам жиноят эканлигини, расмийлаштирилган ҳужжатлар юзасидан қонуний қарор қабул қилмас бўлмаслигини тушунтиради ҳамда Полвонбек ва Умриддинга тушунтириш хати ёздириб, уларга жавоб беради.

Шундан кейин бошлиқ ўринбосарининг ноқонуний қушхона фаолияти ҳақидаги ҳужжатни расмийлаштирмаслик ва чора кўрмаслик эвазига пора бермоқчи бўлишгадиган ҳақидаги билдиргиси бўйича вилоят прокуратураси ва вилоят агроинспекцияси ходимлари томонидан тадбир ўтказилади.

— Жарима тўлаш керак бўлишини ўйлаб, тўрт юз минг сўм пул олиб келгандим, — дейди Умриддин. — Тушунтириш хатини ёзиб чиққанимиздан кейин Полвонбек "тоғамни ташвишга қўйдик" дея "ишни босди-босди" қилиш учун пулни сўраб олди.

Полвонбек бошлиқ ўринбосарининг хонасига кириб, яна "илтимос" қилади. Рад жавобини беришига қарамасдан, уч юз саксон минг сўм пулни стол устига қўяди. Шу заҳоти тезкор тадбир иштирокчилари хонага кириб келиб, сўроқ-саволга тутшади. П.Козимов тоғаси ташкил қилган ноқонуний қушхона фаолиятини расмийлаштирмаслик учун пора бермоқчи бўлганини таш олади.

Суд мажлисида айбига тўлиқ иқдор бўлган П.Козимовга энг кам иш ҳақининг эллик баробари миқдордаги жарима жазоси тайинланди. 380 минг сўм пуллар эса давлат эгалигига ўтказилди.

Бу йигитлар "заправка"га ишга жойлашганларида, афтидан, эртадаги "қайнар хумча"ни топиб олдик деб ўйлашган чамаси. Улар бу "хумча"дан "қайнаб чиқаётган" дизель ёнилғисига қанчадан-қанча қудратли техникаларни ҳаракатга келтириши, бу орқали ерга уруғ сочилиши, экин парваришланиши, ҳосил саранжомлаб олиниши, эл дастурхонига барака кириши зарурлигини ҳаёлларига ҳам келтиришмади. Уларнинг ҳаёлини фақат мўмай даромад орттириш фикри банд қилган эди...

«ҚАЙНАР ХУМЧА»НИ ИСТАБ, «УР-ТЎҚМОҚ»ҚА РЎПАРА КЕЛИШДИ

Жиноят ишлари бўйича Косон тумани суди томонидан Йигитали ва Ғулом Аҳмедовлар (исм-фамилиялар ўзгартирилган)га оид жиноят иши кўрилди. Қайд этилишича, Йигитали Аҳмедов 1988 йилда туғилган, маълумоти олий. Ойлали, тўрт нафар фарзанди бор. "Қарши нефть базаси" МЧЖ Косон филиали "Сурхон" фермерларга ёнилғи тарқатиш шохбончаси бош оператори вазифасида ишлаган. Тумандаги "Сурхон" МФИда яшайди.

Ғулом Аҳмедов 1978 йилда туғилган, маълумоти ўрта. Ойлали, 6 нафар фарзанди бор. Мазкур шохбончада 2-даражали оператор лавозимда ишлаган. Тумандаги "Чироқчи" МФИда истиқомат қилади.

Суд мажлисида қайд этилишича, Йигитали Аҳмедов 2016 йил 17 сентябрдан мазкур шохбончада бош оператор вазифасида ишлаб келиб, Президентнинг 2018 йил 28 февралдаги "Пахта хом ашёси ва бошоқли дон етиштиришни молиялаштириш тизимини тубдан тако-

миллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарори ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг 2018 йил 28 февралдаги "Қишлоқ ҳўжалигида бозор механизмларини кенг жорий қилиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарорига зид равишда 2018 йилнинг 1 январидан май ойига қадар ойлик ҳисобот ҳужжатларига 2-даражали оператор Ғ.Аҳмедовнинг ёрдамида сохта маълумотлар киритиб, 349 миллион 680 минг 606 сўмлик 74 428 литр дизель ёнилғисини ўзлаштириш йўли билан талон-



тарож қилишган.

Туман прокуратурасининг ҳўжжатли тафтиш тайёрлаш тўғрисидаги қарори асосида туман давлат солиқ инспекцияси томонидан ўтказилган текширувда Аҳмедовларнинг бу қинғирлиги очилиб қолди.

Камомад-ку судланувчилар томонидан тўлиқ қопланди. Суд ҳукмига кўра, Жиноят кодексининг тегишли моддаларига асосан Йигитали ва Ғулом Аҳмедовга иш ҳақининг 20 фоизини давлат даромадига ушлаб қолган ҳолда 1 йил 11 ой 18 кун

Шухратбек ХОЛМАТОВ,
Миробод туман прокурорининг ўринбосари

ришталарини эсдан чиқаришади. Ўзаро гап талашиб охир-оқибат муштлашувга айланади. Ака стол устида ётган пичоқни олади ва кўп ўтмай укасининг қотилига айланади.

Суд мажлисида Н.Жалилов ўша кунни соат 20:00ларда укаси Мансур ароқ олиб келгач, икковлон истеъмол қилганликлари, укасини ўлдириш мақсади бўлмаганини билдирган бўлса-да, унинг жиноий қилмиши дастлабки тергов жараёнида тўпланган бир қатор далиллар билан ўз тасдиғини топган. Шунингдек, гувоҳ тариқасида сўроқ қилинган марҳумнинг турмуш ўртоғи ўз кўрсатмасида судланувчи укаси билан яхши муносабатда бўлмаганлигини, улар муқаддам бир неча мароабда арзимас сабаблар туфайли жанжаллашиб келганликларини билдирган.

Ўқоридигиларга кўра, суд томонидан қотил ака Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 97-моддаси 2-қисми "ж" бандида назарда тутилган жиноятни содир этганликда айбдор деб топилиб, унга озодликдан маҳрум этиш жазоси тайинланди.

Тахлилларга кўра, қотиллик жиноятлари аксарият ҳолларда жанжаллар, рашк, безорилик, спиртли ичимлик ва наркотик воситалар таъсирида содир этилади. Шу сабабли ҳам мазкур тоифадаги жиноятларнинг олдини олиш мақсадида меҳнат жамоалари, маҳаллаларда профилактик йиғилишлар ўтказиш, содир этилган бу каби жиноятларнинг сабаблари ва оқибатларини фуқароларга, айнққса, ёш авлодга етказиб туриш мақсадаги мувофиқ бўлади.

Бинобарин, инсон ҳаёти ва соғлиғи шахснинг бебаҳо бойлиғи ҳисобланиб, унинг бу ныматдан маҳрум этилиши ёки унга шикаст етказилиши шахс учун катта фожаия ҳисобланади. Ҳаётдан маҳрум қилинган шахснинг ўрнини эса ҳеч нарса билан тўлдириб бўлмайди.

Ҳасан ҚУБОНОВ,
Косон туман прокуратураси терговчиси

муддатга ахлоқ тузатиш ишлари ва 1 йил 6 ой муддатга моддий жавобгарлик ва мансабдор шахс лавозимларида ишлаш ҳуқуқидан маҳрум қилиш жазолари тайинланди.

Ҳа, бировнинг "қайнар хумча"си ҳисобига бойлик орттирмақчи бўлган йигитлар қонуннинг "ур-тўқмоғи"га дуч келдилар...

«Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси юртимиз мустақиллигининг 28 йиллиғи муносабати билан 31 августдан 3 сентябрга қадар юртимиз аҳолиси ва хорижлик сайёҳлар учун чегирмалар эълон қилди.

Алимент ҳисобига уй

Ўн иш кунидан ошмаган муддатда амалга оширилиши мумкинлиги кўрсатилган.

Баъзи қарздор оталар ўз фарзандлари учун кўчмас мулкларни олдиндан тўлов сифатида ҳам беришмоқда. Жумладан, фуқаролик ишлари бўйича Қўқон туманлараро судининг буйруғига асосан Бувайда туманида яшовчи қарздор А.Ёкубовдан ундирувчи Д.Пирматовга икки нафар воёга етмаган фарзанднинг моддий таъминоти учун алимент ундириш белгиланган бўлиб, Бюронинг Бувайда туман бўлими давлат ижроچиси томонидан ижро иши юритуви кўзга тилинган.

Қарздорнинг Тошкент шаҳрига ишлаш учун кетгани, номаълум манзилда ишлаётгани ҳақида маълумотлар тўпланган. Шунга кўра, давлат ижрочиси томонидан қарздор А.Ёкубовга нисбатан қидирув эълон қилинган ва жорий йилнинг май ойида унинг манзи-

Сарварбек ЮНУСОВ,
Бош прокуратура ҳузуридаги
МИБ бошқарма бошлиғи

ли аниқланиб, ушланган.

Ўтказилган профилактик суҳбатлар жараёнида қарздор А.Ёкубов икки нафар воёга етмаган фарзанднинг 18 ёшга тўлгунга қадар ҳисобланган 126 миллион сўм алимент пули ҳисобига ўзига тегишли бўлган Бувайда тумани "Пишагар" МФЙ Қум қишлоғидаги уйини натура шаклида беришини маълум қилган. Бувайда тумани 1-давлат нотариал идорасида "Алиментни натура шаклида тўлаш тўғрисидаги келишув" битими имзоланиб, унга кўра қарздор А.Ёкубов ер майдони 846 метр квадрат бўлган ҳолисани воёга етмаган фарзандлари номига расмийлаштириб берган.



Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Алиментларни олдиндан тўлаш, шунингдек, алимент тўлаш мажбуриятини таъминлаш бўйича гаров шартномасини тузиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида"ги Қарори билан тасдиқланган "Алиментларни олдиндан тўлаш, шунингдек, алимент тўлаш мажбуриятини таъминлаш бўйича гаров шартномасини тузиш тартиби тўғрисида"ги Низомга кўра, суд ажримига асосан олдиндан тўлашни шарт бўлган алиментларнинг тўлиқ миқдорини тўлаш, шунингдек, алиментларни олдиндан тўлаш ҳисобига ундирувчига топширилиши шарт бўлган мол-мулкни топшириш

Фарзанд тақдирига бефарқ бўлманг!

Оилавий ажримлардан энг кўп жабрни фарзандлар кўради. Улар тенгқурлари қатори ота-она меҳридан тўла баҳраманд бўла олишмайди. Бунинг оқибатида кўнгиллари кемтик бўлиб қолади. Бу ҳам етмагандек, айрим оталар ўз фарзандлари учун алимент тўловларини вақтида амалга оширишмайди.

Мажбурий ижро бюросининг Қўшқўпир туман бўлимида судларнинг алимент ундириш тўғрисидаги қарорлари ижросини тезкорлик билан таъминлаш чоралари кўрилади. Мақсодимиз ўсиб келаётган авлод моддий таъминотида етишмовчиликларнинг олдини олиш, қонун устуворлигини таъминлашдир.

Фуқаро Р.Бобожонов уч фарзанди ва турмуш ўртоғидан ажрашган. Бунинг қарангки, 2017 йил сентябрдан 2019 йил 1 апрелга қадар болаларига алимент тўламаган.

Қўшқўпир туман маъмурий судида ушбу ҳолат кўриб чиқилганда, Р.Бобожонов ўз ҳуқуқбузарлигига икдорлик билдириб, миқдорини, ҳозир ота-онаси қарамоғида яшашини маълум қилган.

Жабрланувчи А.Жуманиязова эса фарзанди касаллигидан, уни даволатишга пули йўқлигидан, собиқ турмуш ўртоғи уларнинг ҳолидан умуман хабар олмаслигидан шикоят қилган. Суд жигарбандлари тақдирига бефарқлик қилган, ўз оталик мажбуриятини унутган отадан белгиланган алиментни ундириш баробарида 15 сутка маъмурий қамоқ жазоси тайинлаш ҳақида қарор қабул қилган.

К.Атаязовнинг фарзандларидан қарзи эса 6 миллион 795 минг сўмини ташкил қилади. У 2018 йил мартдан 2019 йил 1 апрелга қадар алимент тўламаган. Натижада К.Атаязовга Қўшқўпир туман маъмурий суди томонидан 15 сутка маъмурий қамоқ жазоси тайинланди.

Фуқаро О.Бердиевнинг икки нафар фарзанди учун 2018 йил январдан 2018 йил 1 августгача тўлаши керак бўлган алимент пуллари миқдори 3 миллион 479 минг 210 сўмини ташкил қилиб, ота негидир бунинг "унутган". Қўшқўпир туман маъмурий суди томонидан у 15 сутка маъмурий қамоқ жазосига тортилган, МИБ аралашуви билан тўловни тўлиқ тўлашга мажбур бўлди.

Бекзод ЯКУБОВ,
МИБ Қўшқўпир туман бўлими бошлиғи

Қайғурадиганлари ҳам кам эмас

Ўзаро келишмовчиликлар сабабли ажрашган оилаларда норасида болаларнинг меҳрга ташна бўлиб ўсишини кўрсангиз, кўнглингиз ўксийди. Бу ҳам етмаганидек, боланинг моддий таъминоти учун белгиланган алимент пуллари учун вақтида тўламаслик ҳолатлари ҳам учраб туради. Лекин кейинги пайтда алимент пуллари олдиндан тўлаётган оталар сафи ортаётгани кузатилмоқда.

ФИБ Денов туманлараро судининг қарорига асосан Ж.Умаровдан бир нафар фарзанднинг моддий таъминоти учун алимент ундириш белгиланган. Қарздор 2010 йилдан бери алимент пуллари учун вақтида тўлаб келади. Шундай бўлса-да, собиқ турмуш ўртоғи билан ўзаро келишган ҳолда 2028 йил сентябрь ойигача бўлган алимент пуллари, яъни 40 миллион сўмини тўлаб

берди. У ота сифатида фарзанднинг келажагига бефарқ эмаслигини кўрсатди. Ж.Умаровнинг собиқ турмуш ўртоғи шундай дейди: "Мен бу пуллари фарзандимнинг яхши ўқиши учун шариот яратиб беришга ва бировнинг болаларидан кам бўлмай воёга етишига сарфлайман".

Туманда яна битта алимент тўловчи ота фарзанднинг 18 ёшгача бўлган алимент пулла-

Шавкат РУСТАМОВ,
МИБ Шўрчи туман бўлими бошлиғи

рини тўлаб берди. 2018 йил 12 сентябрь кунинда суд буйруғига асосан Соатмўмин Абдуназаровдан бир нафар фарзанднинг моддий таъминоти учун алимент ундириш белгиланган. Соатмўмин Абдуназаров ҳам алимент пуллари биратўла тўлаб беришни афзал қўрди ва собиқ турмуш ўртоғи билан ўзаро келишган ҳолда фарзанднинг 18 ёшгача бўлган алимент пуллари, яъни 80 миллион сўмини тўлаб берди.

Шунингдек, бу оталарга нисбатан қўйилган чекловлар Мажбурий ижро бюроси томонидан олиб ташланди.

Ўзаро суҳбатларда кимдир "Фалончининг қарзи бор экан давлатдан. Тўламай қорибди" деса, бошқаси "Тўламай қаерга ҳам борарди. МИБ ундирмаса қўймайди" деган гаплар ҳам қулоққа чалинади. Бу бор гап. Негаки, Бош прокуратура ҳузурида Мажбурий ижро бюроси ташкил этилган, тўлов интизоми мустақамланиб бораётгани ҳам аини ҳақиқат.

Таъминотчининг ўзи қарздор экан

Гулмурод ХОТАМОВ,

МИБ Бухоро вилоят бошқармаси катта инспектори

Бухоро туманлараро иқтисодий судининг 2019 йил 22 апрел куниндаги "Ўзтрансгаз" АЖ Бухоро вилоят бўйича газ таъминоти ҳудудий филиалидан республика бюджетига жами 935 миллион 928 минг 834 сўм ундириш тўғрисидаги ижро ҳужжати МИБ Бухоро шаҳар бўлими иш юритувигача қабул қилинди. Давлат ижрочиси томонидан ижро иши юритишни кўзга тилиш тўғрисида қарор чиқарилиб, унинг нусхаси томонларга топширилди. Мажбурий ижро ҳаракатлари натижасида қарздорлик тўлиқ бартараф этилди.

Тадбиркорми ёки қоидабузар?

Мирзохид САМАРОВ,

МИБ Қашқадарё вилоят бошқармаси инспектори

Халқимизда "Ҳисобли дўст айрилмас" деган гап бор. Бунинг электр ва газ истеъмолига нисбатан ҳам қўлласса бўлади. Ресурс етказиб берилаяптими, демак, унинг ҳақини тўлаб қўйишни ҳам унутмаслик керак. Бироқ бармоқларимизнинг ҳаммаси тенг бўлмаганидек, "Оларда — қираб жони, берарда — чиқар жони" бўлганлар ҳам ҳаётда учраб туради.

Мажбурий ижро бюросининг Қашқадарё вилоят бошқармаси тездор ходимлари томонидан "Ислом Мухтор ҳамкор" МЧЖга қарашли "Шаршара" ресторани тегишли тартибда қўриқдан ўтказилди. Қўриқ жараёнида "СЕ 303" русумли электр энергияси сарфини ҳисоблаш ускунасига 50-60 кВт қувватли истеъмол қурилмалари ўрнатилган бўлса-да, ҳисоблаш кўрсаткичи 2 соат давомида ўзгармаганини аниқлаб, электр энергиясидан ноқонуний фойдаланган тадбиркор таъминотчи қорхонага

қарийб 150 миллион сўмлик зарар етказганини маълум бўлди.

Шундан сўнг электр энергияси сарфини ҳисоблаш ускунасининг сиз ёки носозлиги, ички механизмга масофавий бошқариш қурилмаси (пульта) ўрнатилган ёки ўрнатилмаганини аниқлаш мақсадида Бюронинг тездор ходимлари томонидан таъминотчи қорхона вакиллари ва истеъмолчи иштороқда далолатнома тузилиб, ҳисоблаш ускунаси ечиб олинди. Текшириш жараёнида олинган ҳулосага кўра, электр ҳисоблагичнинг электрон муҳри қасддан бузилганлиги, ҳисоб схемаси фазаларига қўшимча қўлбола қурилма ўрнатилгани маълум бўлди. Мазкур ҳолат юзасидан аини пайтда терговга қадар суриштирув ҳаракатлари олиб борилмоқда.

Яширин ҳолатдаги жинойт

Шалолла АНВАРОВА,

МИБ Яшнобод туман бўлими шўба инспектори

Яшнобод тумани Бунёдкор маҳалласи Висол кўчасида яшовчи А.У. ўзининг хурматча қилиқларини ҳеч ким билмайди деб ўйлаб, электр ҳисоблагичдан ташқари электр энергиясидан ўзбошимчалик билан фойдаланиб, 2016 йилдан 2019 йилнинг март ойига қадар 3 йил давомида таъминотчи қорхона манфаатларига зарар етказиб келган.

Ҳолатга ойдинлик киритсак, Мажбурий ижро бюросининг Яшнобод тумани бўлими томонидан хонадондаги электр энергиясидан фойдаланиш қоидалари ўрганилганда, истеъмолчи Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Электр ва иссиқлик энергиясидан фойдаланиш қоидаларини тасдиқлаш тўғрисида"ги Қарори билан тасдиқланган "Электр энергиясидан фойдаланиш" қоидаларига зид равишда, электр ҳисоблагичдан ташқари умумий фойдаланишдаги электр энергиясидан 3 йил давомида яширин фойдалангани оқибатида 151 110 кВт соат электр энергиясидан ноқонуний фойдалангани аниқланган.

Унинг "Яшнобод ТЭТ" қорхонаси манфаатларига жами 37 миллион 777 минг 500 сўм миқдоридан моддий зарар етказгани маълум бўлди.

Истеъмолчи А.У.нинг ҳаракатларида Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 185-2-моддаси 2-қисмида назарда тутилган жинойт аломатлари мавжуд бўлса-да, ушбу модданинг 6-қисми талабларига асосан юқоридagi етказилган моддий зарар ихтиёрий равишда қопланиши ва жинойт оқибатларининг бартараф этилиши учун Бюронинг Яшнобод туман бўлими томонидан бир ойлик муддат берилган. У қилимишдан тўғри ҳулоса чиқарган истеъмолчи ўз айбига икдор бўлиб, бир ойлик муддатда моддий зарарни тўлиқ қоплаб берган.

«Ижро ҳужжатлари бўйича мол-мулкни сотиш тартиби тўғрисида»ги 3024-сонли Низомга асосан

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Мажбурий ижро бюросининг Тошкент шаҳар бошқармаси томонидан ижро ҳужжатларига асосан мол-мулкни сотиш учун савдо ташкилотини аниқлаш мақсадида энг мақбул савдо ташкилотлари (юридик шахслар)ни очик танловда иштирок этиш учун таклиф этади.

1. Умумий шартлар:

Танлов ташкилотчиси Бюронинг Тошкент шаҳар бошқармаси

Танловнинг барча қатнашчиларига тенг танлов шартларини яратиб, ошқоралик, талабларнинг ягоналиги ва баҳо беришда ҳолислик танлов ўтказишнинг асосий тамойиллари ҳисобланади.

Очик танловда ижро ҳужжатлари асосида хатлашиб, аукцион савдолари орқали ёхуд қонунчиликда белгиланган бошқа усулда сотилиши белгиланган мол-мулкка нисбатан татбиқ этилмайди.

Танлов ўтказишдан асосий мақсад ҳар бир туман-шаҳар бўйича ёки алоҳида турдаги мол-мулкларни сотиш бўйича энг мақбул савдо ташкилотларини аниқлашдан иборат.

Танлов ижро ҳужжатларига асосан мол-мулкни сотиш учун савдо ташкилотини аниқлаш мақсадида ташкил этилган танлов комиссияси (бундан буён маънада Комиссия деб юритилади) томонидан ўтказилади.

Комиссия томонидан танловда қатнашиш учун топширилган ариза ва ҳужжатларни кўриб чиқиш Мажбурий ижро бюросининг Тошкент шаҳар бошқармаси (Тошкент шаҳар, Яшнобод тумани, Авиасозлар-4 мавзеси, 68-уй) 2019 йил 5 сентябрь кuni соат 10:00 да амалга оширилади ва танлов натижалари бўйича ҳолиблар аниқланади.

2. Танлов шартлари ва танлов ҳолибларини аниқлаш мезонлари

Танловда қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтган, турғун савдо шохобчаси мавжуд юридик шахслар қатнашишлари мумкин.

Куйидаги юридик шахслар танловга қатнашишга қўйилмайдилар:

- қайта ташкил этиш, тугатиш ёки банкрот арасида бўлган;
- фаолият юритаётганига олти ой бўлган;

- охириги икки йил ичида ижро ҳужжатлари асосида хатланган мол-мулкни сотиш юзасидан тузилган шартнома бўйича мажбуриятларни бажармаган ёки лозим

даражада бажармаганлиги сабабли шартнома бекор қилинган бўлса.

Танловда ҳолиб чиқишнинг асосий мезонлари:

- истеъмолчи учун жойлашган жойининг қулайлигини (вилоят ва туман-шаҳар марказлари, бозорлар ва бошқаларга яқинлиги);

- мол-мулкларнинг сақланишини, туркумлигини, сортларга ажратилишини ва бутланишини таъминловчи жойларнинг (ускуналарнинг) мавжудлиги;

- талабгорнинг ҳисобварағидаги мажбуриятлардан ҳоли бўлган пул маблағлари;

- талабгор томонидан танловга таклиф этилаётган транспорт ёки бошқа техника воситаси;

- кўрсатилган хизмат учун савдо чегирмасининг пастлиги.

3. Танловда иштирок этиш истагини билдирган савдо ташкилотни куйидаги ҳужжатларни тақдим этиш:

- комиссия номига ариза;

- давлат рўйхатидан ўтказилганлик тўғрисидаги гувоҳноманинг нусхаси;

- савдо ташкилотни таъсис ҳужжатларининг нусхаси;

- савдо дўконига бўлган мулк (ижара) ҳуқуқининг мавжудлигини тасдиқловчи ҳужжатларнинг нусхаси;

- савдо дўконининг жойлашган жойи тўғрисида маълумот, унинг қисқача тавсифномаси ва 10х15 ўлчамдаги рангли фотосуратлари (жойнинг атроф кўриниши, умумий ташқи ва ички кўринишлари акс эттирилиши керак);

- мол-мулкларнинг сақланиши, туркумлигини, сортларга ажратилиши ва бутланишини таъминловчи жойларнинг (ускуналарнинг) қисқача тавсифномаси, шунингдек 10х15 ўлчамдаги рангли фотосуратлари (жойнинг умумий ташқи ва ички кўринишлари акс эттирилиши);

- талабгорнинг мажбуриятлардан ҳоли пул маблағлари мавжудлиги тўғрисида банк маълумотномаси;

- талабгорга тегишли ҳамда ижро ҳужжати бўйича мол-мулкни сотишда иштирок этиши мумкин бўлган техник соҳа ҳолатдаги транспорт ёки бошқа техника воситаларига оид ҳуқуқни белгилловчи ҳужжатлар нусхаси ҳамда уларнинг техник тавсифи;

- кўрсатилган хизмат учун савдо чегирмаси миқдори (10 фоиздан кўп бўлмаган);

- савдо ташкилотининг мол-мулклар реализация қилиш бўйича ҳисобини юритишга мўлжалланган махсус дастурий таъминотни ишлатиш мажбурияти.

- Алоҳида турдаги фаолиятни амалга ошириш учун рухсатнома ёки лицензия

талаб қилинган ҳолларда, уларнинг нусхаси ҳам тақдим этилади.

Талабгорлар мазкур Низомда белгиланган баҳолаш мезонларини тасдиқлаш учун зарур бўлган бошқа қўшимча ҳужжатларни тақдим қилишлари мумкин.

Мазкур Низомда кўрсатилган ҳужжатларнинг ҳақиқийлигига шубҳа тутилган тақдирда, танлов ўтказилиши белгиланган кунда Комиссия томонидан мазкур ҳужжатларнинг асл нусхалари талаб қилиниши мумкин. Бунда тақдим этилган ҳужжатларнинг ҳақиқийлиги текширилади ва ҳужжатларнинг асли қайтариб бериллади.

Савдо ташкилотни қайси ҳудудда фаолият юритаётган бўлса ёки танлов ўтказилаётган туманга (шаҳарга) яқин жойлашган бўлса, ушбу ҳудуд бўйича ўтказилган танловда иштирок этиш учун ҳужжатлар тақдим этиши мумкин.

Танловда иштирок этиш учун тақдим этилган ҳужжатлар Комиссиянинг ишчи органи томонидан қабул қилинади. Тақдим этилган ҳужжатларни қабул қилишни рад этиш тақиқланади, мазкур Низомнинг 14-бандида назарда тутилган ҳолатлар бундан мустасно.

Аризага талабгор томонидан тақдим этилган ҳужжатларнинг рўйхати имзо (муҳр)ланган ҳолда илова қилинади.

4. Талабгорлар томонидан тақдим қилинган ариза ва ҳужжатларни қабул қилиш тартиби:

Ариза ва ҳужжатлар Мажбурий ижро бюросининг Тошкент шаҳар бошқармаси биносида (Тошкент шаҳар, Яшнобод тумани, Авиасозлар-4 мавзеси, 68-уй. Тел: (71)294-84-37, (71)294-14-58) Комиссия ишчи органи Бюронинг Тошкент шаҳар бошқармаси суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларини ижро этиш бўлими томонидан 2019 йил 25 август кунига қадар қабул қилинади.

Аризага илова қилинган ҳужжатлар шахсан, курьер ёки алоқа бўлими орқали ёпирилган (муҳрланган) конверт билан ушбу ёлғонда кўрсатилган манзил бўйича «Ижро ҳужжатларига асосан мол-мулкни сотиш учун савдо ташкилотини аниқлаш мақсадида ташкил этилган танлов комиссияси»га деган ёзув билан тақдим қилиниши керак.

Алоқа бўлими орқали юборилган ҳужжатлар ишчи орган уларни рўйхатдан ўтказган кундан бошлаб келиб тушган ҳисобланади.

Белгиланган муддатда тақдим этилган ёки мазкур ёлғоннинг 2-банди, 2-хатбошида назарда тутилган ҳолатлардан ташқари, танловга тақдим этилган ҳужжатлар қайтарилмайди.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Мажбурий ижро бюросининг Тошкент шаҳар бошқармаси танлов ўтказиш комиссияси

«BEST AUTO AUKSION» МЧЖ Самарқанд минтақавий филиали бошланғич баҳоси ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очик аукцион савдосига таклиф этади!

Савдога Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 31 декабрдаги 343-сонли қарорига, Самарқанд вилоят Адлия бошқармасининг 2019 йил 7 августдаги 01-17-8/253-сонли бўйруғи хатига асосан Самарқанд шаҳар, Бобур Мирзо кўчаси, 12-уйда сақланаётган куйидаги автотранспорт воситалари куйилмоқда:

1) 2003 йил ишлаб чиқарилган, давлат белгиси 30 884 ВАА, техник носоз бўлган «ГБАСНГ НЕКСИЯ» русумли автомашина, бошланғич баҳоси — 24 520 700 сўм; 2) 2006 йил ишлаб чиқарилган, давлат белгиси 30 903 ВАА, техник носоз бўлган «МАТИЗ» русумли автомашина, бошланғич баҳоси — 17 682 580 сўм; 3) 2009 йил ишлаб чиқарилган, давлат белгиси 30 896 ВАА, техник носоз бўлган «МАТИЗ» русумли автомашина, бошланғич баҳоси — 21 735 388 сўм; 4) 2009 йил ишлаб чиқарилган, давлат белгиси 30 883 ВАА, техник носоз бўлган «ГБАСНГ МАТИЗ» русумли автомашина, бошланғич баҳоси — 24 753 619,5 сўм; 5) 2006 йил ишлаб чиқарилган, давлат белгиси 30 885 ВАА, техник носоз бўлган «НЕКСИЯ» русумли автомашина, бошланғич баҳоси — 27 438 899 сўм; 6) 2009 йил ишлаб чиқарилган, давлат белгиси 30 895 ВАА, техник носоз бўлган «ДАМАС» русумли автомашина, бошланғич баҳоси — 26 116 022 сўм.

Аукцион савдоси 2019 йил 17 сентябрь кuni соат 11:00

да бўлиб ўтади. Аризалар расмий иш кунлари соат 10:00 дан 16:00 гача қабул қилинади (13:00 дан 14:00 гача тушлик). Аризаларни қабул қилишнинг охириги муддати: 2019 йил 16 сентябрь кuni соат 18:00. Ушбу автотранспорт воситалари 2019 йил 17 сентябрь кuni сотилмаган тақдирда, **такрорий савдолар 2019 йил 3 ва 18 октябрь** кунлари соат 11:00 да ўтказиладилар. Такрорий аукцион савдосида иштирок этиш учун талабгорлардан буюртмаларни қабул қилиш белгиланган савдодан бир кун олдин соат 18:00 да тўхтатилади.

Савдо ҳолибига 10 кун ичида сотувчи билан олди-сотди шартномаси тузиш мажбурияти юклатилади. Талабгорлар автотранспорт воситаси бошланғич баҳосининг 10 фоизидан кам бўлмаган миқдордаги закат пулини «BEST AUTO AUKSION» МЧЖ Самарқанд минтақавий филиали АТИБ «Ипотека банк» Кўксарой филиалидаги 20208000700805784002 (МФО:00262, СТИР:305089257) ҳисоб рақамига тўлашлари шарт.

Савдо ўтказиладиган ва аризалар қабул қилинадиган манзил: Самарқанд шаҳар, Кўксарой майдони 1-уй, 210-хона. Тел: (+99890) 212-60-01, (+99897) 925-77-90. Электрон почта манзили: best.samarqand@inbox.uz. Гувоҳнома №547246.

Хизматлар лицензияланган

МАКТАБГА
ҚАБУЛ
ЖАРАЁНИ-
ДАГИ САР-
СОНГАРЧИ-
ЛИКЛАР.

HUQUQ

YURIDIK GAZETA

MUASSIS:

O'zbekiston
Respublikasi
Bosh
prokuraturasi

BOSH MUHARRIR:

Jahongir MAKSUMOV

TAHRIIR HAYATI:

Erkin YULDASHEV
Halim BOLTAYEV
Sodiqjon NAZAROV
Hayot SHAMSUTDINOV
Utkirjon DEXKANOV
Maqsudali QAMBAROV

TAHRIIRIYAT
MANZILI:

Toshkent shahri, Yahyo
G'ulomov ko'chasi, 66-uy.

Telefon: 233-98-40.

Faks: 233-10-53, 233-64-85

www.huquq.uz

info@huquq.uz

Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taqdir qilinmaydi va egalarga qaytarilmaydi. Muallif fikri tahririyat nuqtai nazaridan farqlanishi mumkin.

«HUQUQ» materiallari ko'chirib bosilganda manbaa sifatida gazeta nomi ko'rsatishi shart.

□ — tijorat materiallari.
Buyurtma v-3698.
15 213 nusxada bosildi.

Qo'g'oz bichimi A-3, hajmi 3 bosma toboq.
Gazeta tahririyat kompyuter bazasida terildi va saqlandi. «HUQUQ» original maketi.

Navbatchi muharrir: F.YODGOROVA
Sahifalovchi: S.BOBOJANOV

Gazeta haftanang payshanba kuni chiqadi.

Sotuvda kelishilgan narxda

Nashr ko'rsatkichi 231

Gazeta «O'zbekiston» nashriyoti matbaa jodiy uyida chop etildi.
Korxona manzili: Toshkent shahri, Alisher Navoiy ko'chasi, 30-uy.

Bosmaxonaga topshirish vaqti: 22.00.
Topshirildi: 20.00 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Gazeta O'zbekiston Respublikasi matbuot va axborot agentligida 2009-yil 12-oktabrda 0188-raqam bilan ro'yxatga olingan.

ISSN 2010-7617

9 772010 761004

МУБОРАКБОД ЭТАМИЗ!



Узоқ йиллар давомида прокуратура органларида хизмат қилган, ҳаётини қонунийлик, ҳарбий интизом ва қонун устуворлигини мустах-

камлаш, фуқаролар, жумладан, ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оила аъзолари ҳуқуқ ва эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларини ҳимоя қилишга бағишлаган ҳарбий прокуратура фахрийси Алексей Васильевич Туркин табаррук 70 ёшга қарши олди.

У прокуратура органлари тизимидаги фаолияти давомида Сирдарё вилоят прокуратураси тергов бўлими прокурори, вилоят прокурори

ёрдамчиси, бўлим бошлиғи, Янгиер шаҳар прокурорининг ўринбосари, Ўзбекистон Республикаси Қўрғоқчилик ва ҳаво флотининг ҳарбий прокурорининг катта ёрдамчиси, Ўзбекистон Республикаси Қўрғоқчилик ва ҳаво флотининг ҳарбий прокурорининг катта ёрдамчиси — ташкилий-назорат, таҳлил ва ҳисобот бўлими бошлиғи лавозимларида самарали хизмат қилган.

А.Туркиннинг касбига, хизматдошларига ва фуқаролар-

га бўлган самимий муносабати, вазифаларини масъулият билан сидқидилдан бажариши, ҳар ишда меҳнатсеварлик ва фидойилик кўрсатиши бугунги ёш ҳодимлар фаолиятига намуна бўлмоқда.

У фидокорона хизматлари учун кўп бора рағбатлантирилган. Хусусан, Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг 1997 йил 27 август кунги буйруғига асосан «Ўзбекистон Республикаси прокуратураси

фахрий ходими» нишони, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2002 йил 10 январь кунги Фармонида биноан «Шуҳрат» медали билан тақдирланган.

Ҳурматли Алексей Васильевич, Сизни кўтлуг 70 йиллик таваллуд айёмингиз билан самимий муборакбод этамиз. Сизга ва оила аъзоларингизга узоқ умр, мустаҳкам соғлиқ, тинчлик-хотиржамлик, бахт-саодат тилаб қоламиз.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ва Ўзбекистон Республикаси Қўрғоқчилик ва ҳаво флотининг ҳарбий прокуратураси жамоалари ҳамда Фахрийларини ижтимоий қўллаб-қувватлаш жамоатчилик Маркази

Туғилмоқ бор — ўлмоқ бор. Дунё шунчалик оддий қурилмаганида эди мавжуд бўлиши мумкин эмасди. Инсон яхшилик учун ржалар экан, бу қисқа ҳаётда бир-биримизга яхшилик қилишга интилишимиз лозим. Чунки фақат яхшиликнинг умри боқий... Балки шу сабабдандир, бу фаний дунёда халқ уни ҳимоя қиладиган ва шон-шараф сари элтадиган ўз қаҳрамонларини дунёга келтиради... Менинг юртим Нарпайнинг ҳам суюкли, фахрлинишга арзирли қаҳрамонлари кўп.

ХОТИРА — УЙҒОНСА ГЎЗАЛ

Мен учун ана шундай инсонларнинг бири — Нурулло ака Жабборов. Яқиндагина бирга ишлаб, мазмунли суҳбатларидан баҳраманд бўлиб, ҳамюртим деб фахр билан суяниб юрган одамнинг ҳақида ўтган замонда гапириш оғир... Бироқ мен бу аjoyиб инсонни хотирлашга жазм этдим. Токи Нарпай эли шундай инсонлар ҳамюрт эканидан ҳаммаша ғурурланиб юрсин.

Биласизми, шундай инсонлар борки, уларнинг теран тафаккур қилиши кўзларида акс этиб туради. Нурулло ака шундай инсон эди. Назаримда, у киши ҳуқуқшунос бўлиб туғилган: барча ҳислатлари касбига мос эди. Бажарадиган ишга қизиқиши, меҳри шундан ҳамма керак. Ҳуқуқшуносларнинг асосий вазифаси адолатга хизмат қилиш деб билсак, Нурулло ака бу соҳанинг фидойиси эди. У киши ўз билимини ўзгаларга ҳам ўргатарди. Шунга эҳтиёжингиз борлигини билса, сизга ёрдамга шошарди. Уйлаб қарасам, Нурулло ака бошқа ҳамкасблар қатори менинг қалбимдан ҳам шундай фазилатлари билан жой олган экан.

Аллоҳ инсонни яратганида умрини ўлчаб бераркан. Умр эса банданинг қўлидаги имконият. Қалби кенг, феъли кенг, меҳри дарё деймиз баъзилар ҳақида. Нурулло акада ана шундай кенглик бор эди. Ҳам касбий билими ва маҳорати, ҳам инсоний фазилатлари бос Нурулло Жабборов жуда тез кўзга ташланди. Самарқанд давлат университети 1989 йилда тугаллаб, 1990 йилдан Темирйўл туман прокуратурасида иш бошлади. Сўнг прокурор ёрдамчиси, катта ёрдамчиси лавозимларида меҳнат қилиб, ўз қобилиятини намоян этди. Сўнг Самарқанд вилоят прокуратурасига бўлим прокурори лавозимига ишга ўтказилди. Турли йилларда Нурулло Жабборов Самарқанд вилоятининг Темирйўл, Булунгур туман прокуратураларида прокурор ўринбосари, Оқдарё, Булунгур туманларида прокурор, Самарқанд вилоят прокуратурасида бўлим бошлиғи лавозимларида фидокорона меҳнат қилди. 2002 йилда у киши Ўзбекистон Президентини қўлидаги Давлат ва жамият қурилиш академиясини тугатди. Шундан сўнг Ўзбекистон Бош прокуратураси Фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, жамият ва давлат манфаатларини ҳимоя қилиш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари, Қишлоқ ҳўжалиги соҳасида қонунийликни таъминлаш ва ҳўжалик юртувчи субъектларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўлими бошлиғи лавозимларида меҳнат қилди.

Мусибат қутилмаганда келди, 2012 йил 5 август кунин Нурулло ака Наманган вилоятига хизмат сафари чоғида бевақт оламдан кўз юмди. «Улим ҳам худди ҳаётга ўхшамоғи лозим, чунки ўлганимиз билан биз бошқача одам бўлиб қолмаймиз», — деб ёзди француз ёзувчиси Мишель де Монтень. Умр қанча давом этгани билан эмас, ундан қандай фойдаланилгани билан ўлчанади. Эзгулик, яхшилик қилиш билан киши оқсалади, жисман тириклар орасида йўқ бўлса-да, ки-

шилар қалбидан узоқ яшайди.

Нурулло аканинг яхшилигини кўп айтдим, лекин мисол келтирмадим. Қай бирини айтмай?.. Одамларни севиш, қадрлаш унинг ҳаёт тарзи эди. Камтар, ниҳоятда маданият, маърифатли бу одам ҳам зоҳиран, ҳам ботинан инсон деб аталишга муносиб. Нурулло ака халқига, ватанига шунчалик фидойи эдики, моддий бойлик орттиришни ўйламади. Ўзига, оиласига манфаат қидирмади, тўғри яшади, тўғри ишлади. Вильям Шекспирнинг қуйидаги сатрлари бу аjoyиб инсон тилидан айтилгандек:

Менинг мансабимдек мартаба қани?
Севилдим, севаман, севарлар мени...

Ҳар бир инсон орзу қилган мартаба шу эмасми?!

Мамлакатда қонунийликни таъминлаш ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлашга қўшган улкан ҳиссаси учун Нурулло Жабборов вафотидан сўнг Ўзбекистон Президентининг фармони билан «Меҳнат шуҳрати» ордени билан тақдирланди. 2011 йилда «Ўзбекистон Республикаси мустақиллигига 20 йил» кўрак нишонига сазовор бўлди. Бироқ Нурулло Жабборовнинг олий мукофоти — эл эҳтироми, халқ севгисидир.

Одамлар табиатан турлича. Мукаммаллик фақат Аллоҳга хос. Ҳар биримизнинг фазилатларимиз қатори қусурларимиз ҳам бордир. Лекин ҳамюртлар, ҳамкасблар орасида Нурулло ака ҳақида гап кетганида барча у кишини эҳтиром билан тилга олади. Яхшидан боғ қолгани шудир. Нурулло акадан қолган боғ — унинг эл учун қилган ҳалол меҳнати, яхшиликлари, қобил фарзандлари. Фарзандлар ҳақида гап кетганида шунини айтиш лозимки, улар ота изини босишмоқда. Шаҳбозхон — Охангарон шаҳар прокуратураси терговчиси, Нодиржон — Тошкент шаҳар ҳокимлиги ҳузуридаги кичик саноат зонаси директори ўринбосари, Насибой — доришунос, Ҳанифай — талаба бўлиш арафасида. Уларнинг барчаси ота-онасига раҳмат олиб келадиган фазилатли ёшлар.

Нурулло Жабборовдек инсонни тарбиялаб, вояга етказган раҳматли Шукур бобо Жабборов хотираси қошида бош эгамиз. Хурсанд ая соғ-саломат умр кечиришини Аллоҳдан сўраймиш. Шохиста янгамизга фарзандлар қамолини кўриш насиб этсин деймиш...

Чин дилдан ҳурмат қилган киши ҳақида ёзиш қийин экан. Қалбимдаги эҳтиромни ифодалай оладиган сўз тополмаганидан. Хотирани ёзаётганда сийрати, суварти гўзал инсоннинг мийғиғида қулиб, маромида кечаётган суҳбат чоғида қўрган-кечирганларини гапириб, ҳаётини ўғитларини ўқираётгани кўз олдимда гавдаланади. У киши сизга ақл ўргатмайди, шунчаки инсонийликдан сўзлайди... Бу киши сизу бизнинг фахримиз — Нурулло ака Жабборов. Боқий дунёдаги манзили жаннат, охирати обод бўлсин!

Нодиржон СОДИКОВ, ҳуқуқшунос

YUKSALISH

JAMOATCHILIK
online platform

ТАКЛИФ

193
ФАОЛ КЎРСАТҚИ

179
ТАКЛИФ

14
ХАБАРЛАР

«Jamoatchilik» onlayn platformasi faoliyatini 2019 yil 15 avgust kuni boshlagan. Platforma onlayn usulda fuqarolarning murojaatlarini qabul qilish, ularning muammasini yechish va ularni qayta qaratish uchun ishlaydi.

ТАКЛИФ КЎРСАТҚИ

ТЕКШУР ХАБАР КЎРСАТҚИ

«Jamoatchilik» onlayn platformasi faoliyatini 2019 yil 15 avgust kuni boshlagan. Platforma onlayn usulda fuqarolarning murojaatlarini qabul qilish, ularning muammasini yechish va ularni qayta qaratish uchun ishlaydi.

ҲАР БИР МУРОЖААТ ЎРГАНИБ ЧИҚИЛАДИ

Интернет тармоғида «Jamoatchilik» онлайн-платформаси ишга туширилди. Платформанинг мақсади фуқаролар ва кенг жамоатчиликнинг амалга оширилаётган ишхотлардаги иштирокини ошириш, уларни давлат ва жамият бошқарувида фаол жалб қилиш, шунингдек, давлат идоралари фаолиятининг очиқлиги ва шаффофлигини таъминлаш, аҳоли олдига ҳисобдорлигини янада қулайтириш ҳисобланади.

Jamoatchilik.uz веб-сайтининг муҳим вазифаси — келиб тушаётган таклифларни доимий равишда экспертлар ёрдамида умумлаштириб, таҳлил қилиб, тегишли давлат идораларига юбориш ҳисобланади.

Онлайн-платформа фойдаланувчилари республиканинг барча ҳудудларидан бўлиб, улар турли соҳаларда фаолият юритаётган фуқаролардир. Ёши, ижтимоий аҳамиятга молик муаммоларга бўлган қарашлари турлича. Улар ҳаётини таъминлаш, малака ва йўналишлари, жойлардаги ҳақиқий вазият ва ҳудуднинг ўзига хослигини келиб чиқиб, давлат ва жамиятнинг турли соҳаларини ривожлантириш бўйича ташаббус ва таклифларни тақдим этиб боради.

Жорий йилнинг 12 август ҳолатига кўра, платформага келиб тушган хабар ва таклифлар сони 500 га яқинлашди ва бу кўрсаткич ўсиб бормоқда.

«Jamoatchilik» онлайн-платформасига турли соҳалар бўйича таклиф ва хабарлар юборилмоқда. Хусусан, таълим ва соғлиқни сақлаш, молия ва кредитлаш, энергетика ва коммунал хизматлар, паспорт тизими ва фуқароликни расмийлаштириш, мажбурий меҳнат ва коррупцияга қарши курашиш каби кўплаб соҳалар бўйича 420 дан ортиқ ўринли ва асосли таклифлар келиб тушди. Уларнинг аксарияти амалдаги қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш билан боғлиқ.

Жумладан, фуқаролар Тошкент шаҳри ва Тошкент вилоятида доимий пропискага эга бўлмаган шахслар томонидан пойтахт ва Тошкент вилоятининг иккиламчи бозорига қўлмас мулк сотиб олишга қўйилган чекловларни бекор қилиш, энергоресурслар истеъмоли бўйича ижтимоий меъёрларни қайта қўриб чиқиш, коммунал хизматлар ҳисоби ва тўлов жараёнларига замонавий технологияларни жорий этиш, хоспислар ташкил қилиш, гиёҳвандликнинг олдини олиш учун психотроп дорилар савдосини чеклаш каби таклифлар билан чиқмоқда.

Бир қатор таклифлар эса кредит олиш тартибини соддалаштириш, жумладан, истеъмоил ва автокредитлар, электрон тўловларни жорий қилиш, коррупциянинг олдини олиш мақсадида маҳаллий ўзини-ўзи бошқариш органлари тизимида блокчейн технологиясини жорий этиш, барча даражадаги мансабдор шахслар, уларнинг оила аъзолари ва яқин қариндошлари учун мажбурий даромад декларациясини жорий этиш қабилидир.

Онлайн-платформа ҳокимият ва аҳоли ўртасида конструктив мулоқот майдонига айланиб, фуқароларни давлат ва жамоат бошқарувида жалб этиш ҳамда ушбу жараёнларда уларнинг иштирокини янада ошириш бўйича самарали механизм бўлади. Эркин фикр билдириш, мавжуд муаммолар тўғрисида хабарлар қолдириш имконияти эса жойлардаги ҳақиқий ҳолатни шакллантиришга, аҳоли қайфиятини аниқлашга ёрдам беради.

Платформа фаолияти ҳар ҳафта таҳлил қилиниб, оралиқ натижалар эълон қилиб борилади. Хусусан, келиб тушган таклиф ва хабарлар муаллифлари, тегишли вазирлик ва идоралар мутахассислари, ОАВлар ва қиллари иштирокида очиқ муҳокама ташкил этилади.

ЎЗА

Ўтганларнинг охирати обод бўлсин

Наманган вилоят прокуратураси жамоаси вилоят прокуратураси бўлим бошлиғи Фозилжон Тоировга падари бузруквори
Зайиддин ҲОЖИ отанинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

12

15-AUGUST 2019-Y.
HUGUGI № 33
(1178)

Туркиянинг «Ғалатасарой» клуби Ўзбекистон миллий жамоаси ва Россиянинг «Ростов» клуби ҳужумчиси Элдор Шомуродовни сотиб олмақчи.